

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTOPOLIITTISEN OHJELMAN 2017–2022 LOPPURAPORTTI

Tiivistelmä

Katsaus Lounais-Suomen kuntien, kunnallisen jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen toimiin, joilla edistettiin jätehuoltopoliittisen ohjelman tavoitteita, ja arviointia, miten ohjelman tavoitteet olivat toteutuneet ohjelmakauden päättyessä.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta, toukokuu 2023

jatehuoltolautakunta@turku.fi

Sisällys

1.	Lounais-Suomen jätehuoltopoliittisen ohjelman toteutuminen vuosina 2017–2022	2
1.1	Jätehuoltopoliittinen ohjelma Lounais-Suomessa vuosina 2017–2022	2
1.2	Jätehuoltopoliittisen ohjelman visio ja tavoitteet vuosina 2017–2022	2
	JÄTTEEN SYNNYN EHKÄISY, NEUVONTA JA VALISTUS.....	3
	Tavoite 1: Syntyvän jätteen määrä minimoidaan ja jätteellä korvataan luonnonvaroja.	3
	Tavoite 2. Aukkaiden ympäristötietoisuus ja kestävät toimintatavat kehittyvät	6
	JÄTTEEN HYÖDYNTÄMIS- JA KULJETUSPALVELUT	8
	Tavoite 3. Kunnan jätehuoltovastuulle kuuluville yhdyskuntajätteille on kestävä paikallinen hyödyntämiskäytäntö	8
	Tavoite 4 Kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kuljetus hoidetaan jätelain edellyttämällä tavalla.....	10
	Tavoite 5. Jätteiden keräysten aiheuttamat ympäristöhyödyt ovat mahdollisimman suuret	11
	Tavoite 6. Jätehuolto toimii kaikissa olosuhteissa, kaikkina aikoina turvallisesti ja terveellisesti.	12
	Tavoite 7. Jättemateriaalit kiertävät tehokkaasti takaisin raaka-aineiksi.....	12
	Tavoite 8. Viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesikäsittelyn lietteet kerätään säännöllisesti asianmukaiseen käsittelyyn.	13
	JÄTEMAKSUT JA PALVELUTASO	14
	Tavoite 9. Kunnan jätemaksut kannustavat etusijajärjestyksen noudattamiseen, ovat kuntalaisille läpinäkyviä ja ovat kokonaisuudessaan kustannusvastaavia.	14
	Tavoite 10. Kunnan jätehuoltopalveluja käyttäville on tarjolla kattavat, kohtuudella saavutettavat, luotettavat, tasapuoliset ja kustannuksia vastaavat jätehuoltopalvelut.	15
2.	Onko jätehuoltopoliittisen ohjelman visio toteutunut vuonna 2022?.....	16

1. Lounais-Suomen jätehuoltopoliittisen ohjelman toteutuminen vuosina 2017–2022

1.1 Jätehuoltopoliittinen ohjelma Lounais-Suomessa vuosina 2017–2022

Lounais-Suomen jätehuollon yhteistoiminta-alueelle (Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Lieto, Marttila, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Parainen, Pöytyä, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo ja Turku) laadittiin vuonna 2016 jätehuoltopoliittinen ohjelma. Sen ohjelmakausi kattoi vuodet 2017–2022. Ohjelma oli ensimmäinen Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n ja Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan toiminta-aikana laadittu linjaus kunnallisen jätehuollon tavoitteista ja toimenpiteistä. Ohjelmassa määriteltiin myös vastuutahot toimenpiteiden toteutukselle. Ohjelman laatimiseen osallistuivat jätehuoltoalan asiantuntijat, viranhaltijat ja muut kunnallisen jätehuollon parissa työskentelevät ja se hyväksyttiin Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnassa, yhteistyökuntien valtuustoissa tai hallituksissa sekä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n hallituksessa. Kunnat ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy sitoutuivat ohjelmaan hyväksyessään sen. Ohjelman toteutumisen seuranta tehtiin vuosittain kuntien jätehuollon, ympäristönsuojelun ja teknisen toimen viranhaltijoiden sekä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n edustajien muodostamassa jätehuollon toimikunnassa.

Tässä raportissa esitetään yhteenveto koko ohjelmakaudesta vuosilta 2017–2022 perustuen vuosittaisissa seurannoissa kunkin vastuutahon antamiin tietoihin ja ko. vuosina tehtyihin muihin toimiin. Raportissa esitetään ohjelman kymmeneen tavoitteeseen liittyviä keskeisempiä toimia ohjelmakaudella sekä pohditaan tavoitteiden toteutumista. Raportin liitteenä on seurantataulukko, johon vuosittaiset raportoidut keinot on kirjattu.

1.2 Jätehuoltopoliittisen ohjelman visio ja tavoitteet vuosina 2017–2022

Lounais-Suomen jätehuoltopoliittisen ohjelman visiossa Lounais-Suomi toimii jätehuollon osalta kiertotalouden edelläkävijänä edistäen etusijajärjestyksen noudattamista.

Jätehuoltopoliitiikan visioksi ohjelmakaudelle 2017–2022 määriteltiin, että

vuonna 2022 jätteen määrä on vähentynyt ja kierrätys sekä materiaalitehokkuus ovat nousseet uudelle tasolle, mikä säästää luonnonvaroja ja luo työpaikkoja. Kansalaisten ja yritysten jäteosaaminen on vahvistunut. Jätehuolto tukee kansallisia ja kansainvälisiä tavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, vesien hyvän tilan saavuttamiseksi, ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja asuinviihtyvyyden lisäämiseksi.

Jätehuoltopoliittiset tavoitteet Lounais-Suomessa rakennettiin kolmelle teemalle:

- jätteen synnyn ehkäisy, neuvonta ja valistus
- jätteen hyödyntämis- ja kuljetuspalvelut
- jätemaksut ja palvelutaso

Ohjelmaan määriteltiin edellä mainittuihin teemoihin liittyviä konkreettisia tavoitteita ja nimettiin keinoja, joiden avulla tavoitteita kohti oli tarkoitus päästä sekä nimettiin myös vastuutahot toimenpiteiden toteutukselle.

JÄTTEEN SYNNYN EHKÄISY, NEUVONTA JA VALISTUS

Tavoite 1: Syntyvän jätteen määrä minimoidaan ja jätteellä korvataan luonnonvaroja.

Keinot: Edistetään järjestelmällisesti kaikissa toiminnoissa ja hankinnoissa jätteen synnyn ehkäisyä esim. kuntakohtaisten ympäristöohjelmien tai hankintojen ympäristö- ja materiaalitehokkuuskriteerien avulla ja tuotehävikkiä seuraamalla.

Suunnitelmallisella neuvonnalla tuetaan asukkaiden ja julkisten toimijoiden kestäväää toimintaa.

Hyödyntämispalveluiden hankinnassa huomioidaan etusijajärjestyksen vaatimukset.

Vastuu: Kunnat, LSJH

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 1 saavuttamiseksi

Kahdeksan kuntaa (Aura, Kaarina, Marttila, Naantali, Paimio, Pöytyä, Raisio ja Sauvo) ilmoittivat ohjelmakaudella toteutetuista tavoitetta edistävästä toimenpiteistä. Näissä kunnissa ja kaupungeissa laadittiin tai päivitettiin erilaisia kestäväää kehitykseen, ympäristöön ja ilmastoon liittyviä ohjelmia; mm. Paimion ympäristöohjelma 2019–2022, Naantalın kaupungin ympäristöohjelma 2020–2024, Kaarinan ilmasto-ohjelma 2030, Raision ilmastosuunnitelma 2030, Kemiönsaaren ympäristöohjelma 2022–2030, Salon kaupungin ilmasto ja ympäristöohjelma 2021–2025 ja Turun Kiertotalouden Tiekartta – kohti resurssiviisasta yhteiskuntaa 2029. Ohjelmien keskeinen sisältö liittyy mm. materiaalitehokkuuteen, hankintojen kehittämiseen ja ruokahävikin vähentämiseen kuntien toiminnassa ja ne sisältävät yhteneväisiä tavoitteita ja toimenpiteitä jätehuoltopoliittisen ohjelman kanssa.

Kunnissa laadittiin ja päivitettiin hankintaohjeita ohjelmakauden aikana. Lisäksi kunnissa toteutettiin ohjelmakautena useita paikallisia yksittäisiä toimia, joilla edistettiin kuntalaisten kestäväää toimintaa ja etusijajärjestyksen mukaista jätehuoltoa. Yksittäiset toimet liittyivät mm. koulujen ruokahävikin torjuntaan ja kasvisruokavaihtoehtojen laajentamiseen, huvivenesatamien jätehuoltoon, rakennusmateriaalien ja maa-ainesten uusiokäyttöön ja kirjastojen lainauspalvelujen laajentamiseen erilaisten tarve-esineiden, kuten työkalujen ja mittareiden lainaamiseen, jne. Raportoidut toimet ovat koottu jätehuoltopoliittisesta ohjelmasta laadittuun seurantataulukoon, joka on tämän raportin liitteenä.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on ohjelmakautena kehittänyt jätehuollon neuvontaa ja sen menetelmiä suunnitelmallisesti. Neuvonnalle on perustettu uusia tiloja; vierailukeskus Kahmari avattiin Orikedolla vuonna 2017. Lounavoiman ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n vierailukeskus Hehku avattiin Salon Korvenmäellä vuonna 2022.

Eryteisesti vaaralliseen jätteeseen, biojätteeseen ja tekstiilijätteeseen liittyvää neuvontaan panostettiin ohjelmakaudella. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy oli mukana mm. valtakunnallisessa vaarallisen jätteen kampanjassa vuonna 2019 ja valtakunnallisessa biojättekampanjassa vuosina 2020–2022.

Poistotekstiilien lajitteluun liittyvää tiedottamista toteutettiin ohjelmakaudella aiempaa runsaammin. Kotien tekstiilijätteelle löydettiin uudelleenkäyttökohteita ja poistotekstiilille perustettiin Turun Kärsämäkeen myymälä, jonka avajaiset pidettiin 17.1.2020.

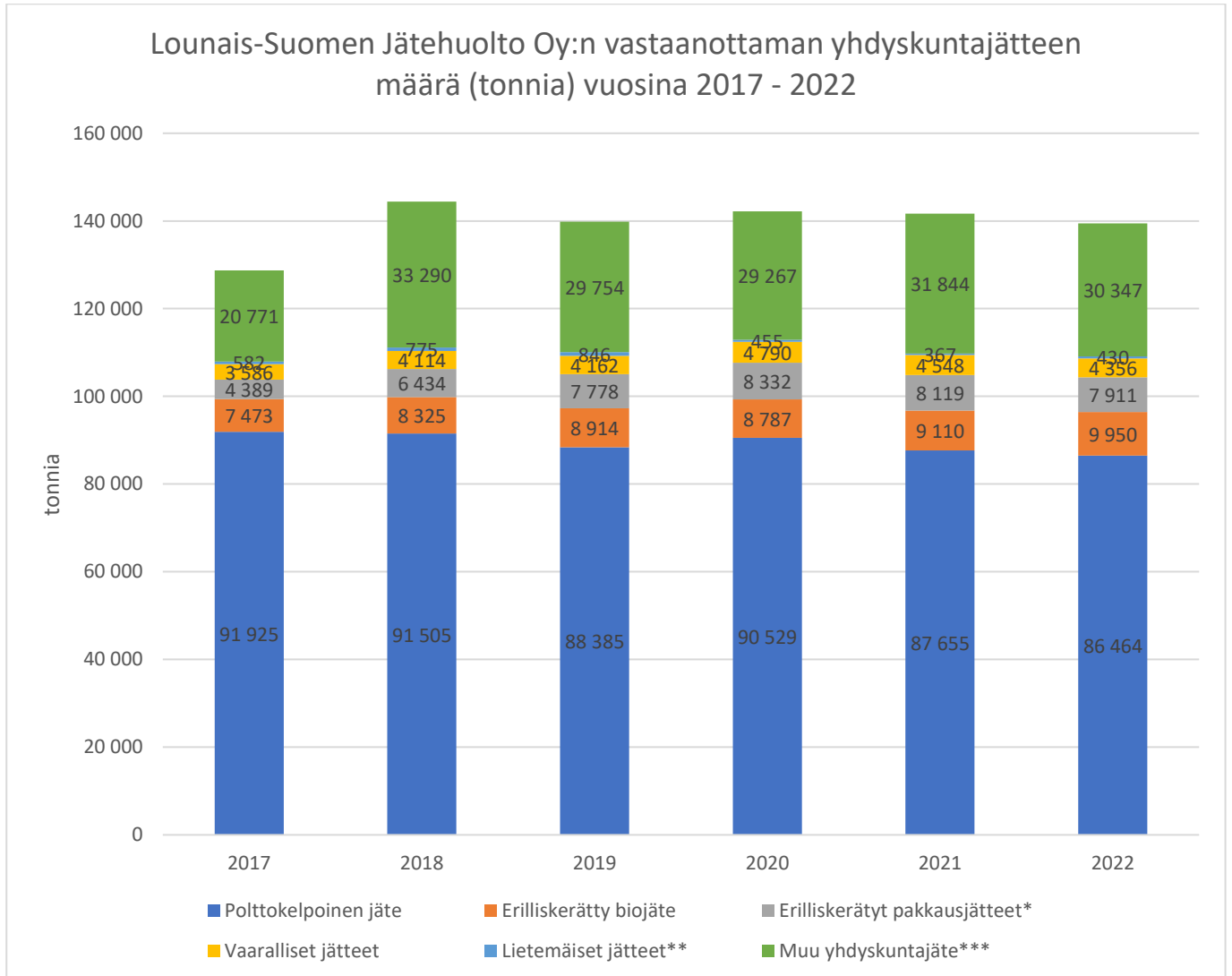
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy kartoitti ohjelmakaudella osakaskuntiensa julkisten toimintojen tarvitsemaa jätehuoltoa. Kunnille tarjottiin neuvontaa ja kehittämisideoita jätehuollon järjestämiseen ja kilpailuttamiseen. Työ aloitettiin vuonna 2019 ja yhtiö jatkaa sitä edelleen.

Arviointia tavoitteen 1 saavuttamisesta

Yhdyskuntajätteen määrään vaikuttavat hyvin monet eri tekijät yhteiskunnassa ja tämän vuoksi pelkästään jätehuoltopoliittisen ohjelman toimien merkitystä tavoitteen edistämiseksi on haastavaa arvioida.

Tavoitteen saavuttamista yleisesti voi pohtia tarkastelemalla esimerkiksi kokonaisjättemäärän sekä eri jätelajien määrän kehitystä ohjelmakautena (kuva 1).

Kuva 1. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n toimialueella vastaanotetut ja kerätyt kunnan vastuulle kuuluvat yhdyskuntajätteet vuosina 2017–2022

* Kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti ja LSJH:n täydentävistä kierrätyspisteistä kerätyt pakkausjätteet. Toimitettu tuottajayhteisöjen osoittamiin käsittelypaikkoihin.

** Kuten hiekanerotus - ja viemärinpuhdistusliete. Ei sisällä sako- ja umpisäiliölietteitä.

*** Sisältää mm. puu-, risu- ja haravointijätteet, metalli, hiekoitushiekat ja poistotekstiili

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n vastaanottaman yhdyskuntajätteen kokonaismäärä on kasvanut ohjelmakaudella. Ohjelmakauden loppuessa vuonna 2022 vastaanotetun yhdyskuntajätteen kokonaismäärä oli 139 457 tonnia, mikä on 10 731 tonnia enemmän kuin vuonna 2017. Kasvua on ollut merkittävimmin luokassa ”muu yhdyskuntajäte”. Sen sisältämä puu-, risu- ja haravointijätteen vastaanotto muutettiin vuonna 2017 maksuttomaksi, mikä osaltaan selittää ko. jätelajin määrän lisääntymistä. Jätelajikohtaisessa tarkastelussa on havaittavissa polttokelpoisen jätteen määrän hienoista laskua ja bio- ja pakkausjätteiden

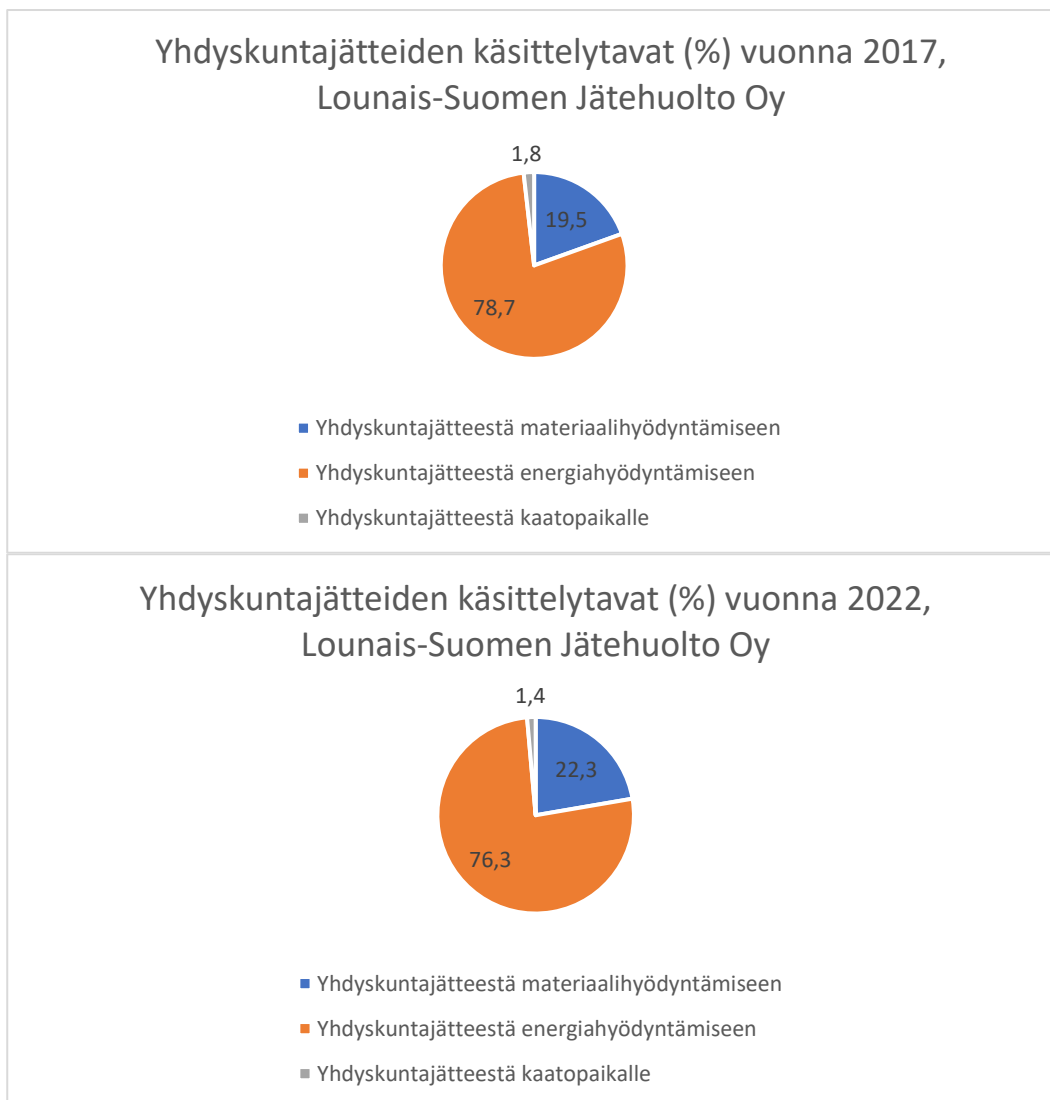
sekä vaarallisten jätteiden määrissä vastaavasti kasvua (kuva 1). Tämän suuntainen kehitys lienee osoitus vähitellen tehostuvasta syntypaikkalajittelusta. Pakkausjätteen kohdalla on huomioitava, että vastuu näiden jätteiden jätehuollosta kuuluu pääosin pakkausten tuottajayhteisöille. Tilastossa on mukana vain kunnan jätehuoltomääräysten nojalla kiinteistöiltä kerätty pakkausjäte ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n tuottajien keräystä täydentäviltä aluekeräyspisteiltä kerätty pakkausjäte.

Tavoitteen toisen osan, joka koski luonnonvarojen korvaamista jätemateriaalilla, toteutumista on edistetty mm. luomalla alueelle jätteiden energiahyödyntämiskäytäntö, jolla korvataan kaukolämmön ja sähkön tuotannossa fossiilisia polttoaineita ja turvetta.

Biojäte hyödynnettiin ohjelmakaudella sähkön ja lämmön sekä lannoitevalmisteiden tuotannossa Biolinja Oy:llä Uudessakaupungissa, mikä osaltaan korvasi näihin muutoin käytettyjä luonnonvaroja.

Materiaalihyötykäytön osalta tavoitteen toteutumista on haastavaa arvioida kunnallisen jätehuollon näkökulmasta, sillä erilliskerätyn pakkausjätteen materiaalihyödyntäminen kuuluu pakkausten tuottajayhteisöjen vastuulle. Kunnallisessa jätehuollossa materiaalihyötykäytön kehitystä voi tarkastella esimerkiksi kerätyn jätteen eri jätteenkäsittelytapojen kehityksen avulla (kuvat 2 ja 3).

Kuva 2 Kunnan vastuulle kuuluvan yhdyskuntajätteen käsittelytapojen osuudet Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n järjestämässä jätteenkäsittelyssä vuonna 2017 ja 2022

Suurin osa alueen yhdyskuntajätteestä hyödynnetään energiana. Ohjelmakauden aikana jätteen materiaalihyödyntämiseen kerätty jätemäärä on hieman kasvanut, kun taas energiahyödyntäminen on vastaavasti laskenut.

Biojätteen käsittely katsotaan materiaalihyödyntämiseksi sen lopputuotteen hyödyntämismahdollisuuden perusteella, vaikka prosessissa syntyy myös energiaa.

Kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrässä ei ohjelmakautena ollut merkittäviä muutoksia. Kaatopaikalle sijoitettava jäte on pääsääntöisesti laadultaan sellaista, ettei sille ole vaihtoehtoisia käsittelytapoja saatavilla.

Suomen Ympäristökeskus ja kunnalliset jätelaitokset Suomessa ovat kehittäneet Circhubs-hankeessa kierrätysasteen laskentamallin, jossa huomioidaan kunnallisen jätehuollon jätteiden lisäksi myös tuottajayhteisöjen ja muun julkisen ja yksityisen yhdyskuntajätehuollon käsittelemät jätteet. Yhdyskuntajätteen materiaalihyödyntämisen (44–46 %), energiahyödyntämisen (53–54 %) ja kaatopaikkasijoituksen (1–2 %) osuudet jätteenkäsittelyssä ovat Circhubs-hankkeen kierrätysasteen laskentamallin mukaan säilyneet alueella lähes muuttumattomana ohjelmakauden ajan.

Tavoite 2. Asukkaiden ympäristötietoisuus ja kestävät toimintatavat kehittyvät

Keinot: Neuvontapalvelut ovat monipuolisia, näkyviä, helposti hyödynnettävissä eri foorumeissa sekä suomeksi että ruotsiksi.

Keskeisille kohderyhmille, kuten koululaisille tarjotaan aktiivisesti kestävään elämäntapaan motivoivaa neuvontaa.

Neuvontaa tehdään tiiviissä yhteistyössä tuottajavastuutahojen kanssa.

Vastuu: LSJH

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 2 saavuttamiseksi

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy tarjosi ohjelmakaudella monipuolisia, näkyviä ja hyödynnettäviä neuvontapalveluita eri foorumeissa. Sosiaalisen median julkaisuihin kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota, neuvonnan lainamateriaalia päivitettiin ja muovipakkausten lajittelusta laadittiin esite. Neuvontapalveluita toteutettiin suomeksi ja ruotsiksi sekä suppeammin myös muilla kielillä.

Tekstiilien kestävä kuluttamisen neuvontaa aloitettiin toteuttamaan yhdessä Telaketju-hankkeen kanssa vuonna 2018.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalla laadittiin vuonna 2018 jätehuoltomääräyksistä lyhennelmä, jossa kiinnitettiin huomiota erityisesti kielen selkeyteen.

Vuonna 2019 kotitalouksille ja vapaa-ajan asunnoille ryhdyttiin laatimaan uutena julkaisuna jäteneuvontaa sisältävä vuosikalenteri. Ensimmäinen kalenteri vuodelle 2020 postitettiin alueen asukkaille syksyllä 2019.

Keskeinen kohderyhmä jäteneuvonnassa olivat koululaiset, joille järjestettiin neuvontaa kaksi kertaa peruskoulun aikana (luokka-asteet 3–4 ja 8). Pop up -lajitteluasemat kävivät vuonna 2019 noin 30 kertaa eri kouluilla, jolloin koululaisilla oli mahdollisuus tutustua eri jättejakeiden lajitteluun lajitteluasemalla.

Koronalla oli suuri vaikutus neuvonnan toteuttamiselle vuosina 2020–21. Neuvontatapahtumat minimoitiin ja rakennettiin virtuaalisia neuvontamateriaaleja, joita jaettiin mm. alueen ala- ja yläkouluille. Neuvontatapahtumien ollessa koronan vuoksi tauolla Lounais-Suomen Jätehuolto Oy kehitti nettisivujaan ja

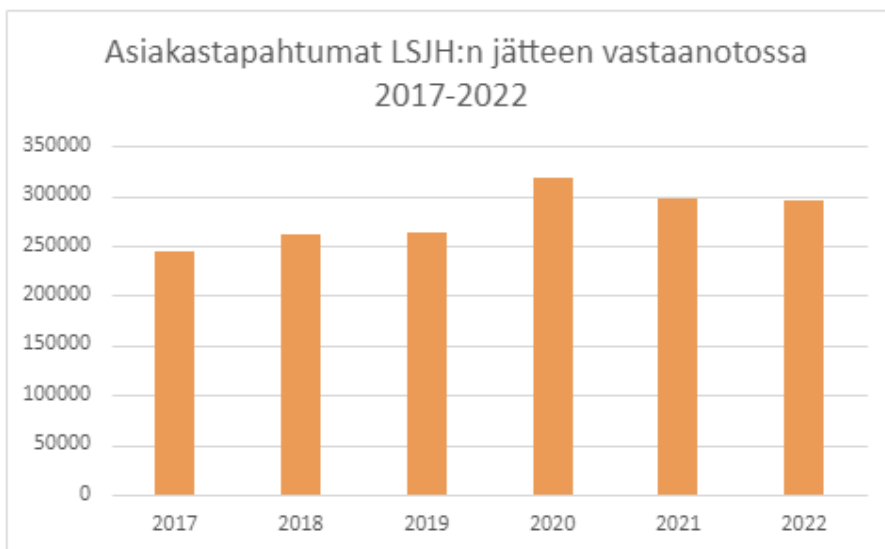
uudisti Huomiselle-asiakaslehteä. Vierailukeskus Kahmaria päivitettiin tekstiilikokonaisuudella ja Lounavoiman ekovoimalaitoksen tiloihin rakentuvan vierailukeskuksen suunnittelu aloitettiin. Kauan suunnitelmissa ollut kestäväään kuluttamiseen kannustavan SimShopin kehitystyö saatiin alkuun.

Tapahtumien elvyttyä koronarajoitusten jälkeen vuonna 2022 suurimpia neuvonnan panostuksia olivat Naantalin asuntomessut ja Turun Rakenna & Sisusta -messut. Keväällä 2022 asukasryhmille avattiin Lounavoiman tiloissa sijaitseva vierailukeskus Hehku.

Korvenmäen jätekeskuksessa järjestettiin jälleen vuonna 2022 Jätteen yö -tapahtuma, jossa vierailijoiden oli mahdollista tutustua mm. vierailukeskus Hehkuun ja Lounavoiman Ekovoimalaitokseen.

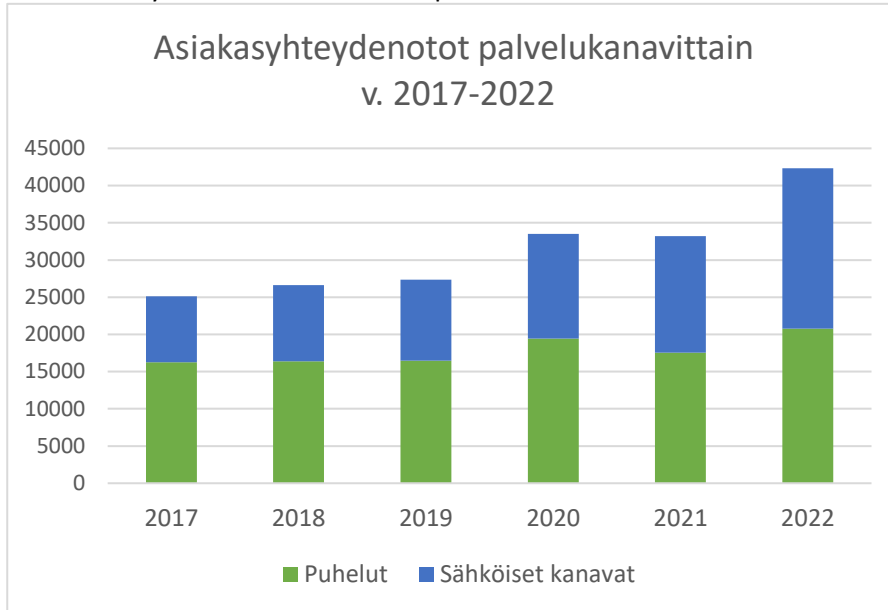
Arviointia tavoitteen 2 saavuttamisesta: Asukkaiden ympäristötietoisuus ja kestävät toimintatavat kehittyvät
Ympäristötietoisuuden tai toimintatapojen mittaamiseen ei ole sovellettavissa selkeää indikaattoria, mutta tavoitteen toteutumista pohdittaessa voidaan tutkia esimerkiksi jätehuoltopalvelujen käytön tasoa (kuva 3) sekä tehdyn jäteneuvontatyön määrää ja tavoitavuutta (kuva 4). Edellä esitetty jätteen määrän kehitys kuvanee osaltaan myös tavoitteen 2 saavuttamisen tilannetta.

Kuva 3 Asiakastapahtumat Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n vastaanotossa 2017–2022

Koronapandemia nosti jäte- ja lajitteluasemien kävijämääriä vuonna 2020.

Kuva 4 Yhteydenotot LSJH:n asiakaspalvelukanaviin vuosina 2017–2022.

Asiakasyhteydenottomäärät ovat kasvaneet LSJH:n palvelukanavissa viimeisen viiden vuoden aikana ja erityisen voimakasta kasvu on ollut vuosina 2020 ja 2022. Vuoden 2020 kasvu selittyy suurelta osin koronatilanteen aikaansaamana kuluttajakäyttäytymisen muutoksena. Vuoden 2022 osalta huomattavaa kasvua aiheutti jätelakimuutokset, erityisesti kompostointi-ilmoituksiin liittyvät asiat. Lisäksi kunnan järjestämien lietteenkuljetusten laajentuminen uusille alueille aiheutti asiakasyhteydenottojen kasvua. Sähköisten palvelukanavien osuus kaikista yhteydenotoista on kasvanut viidessä vuodessa 35 prosentista 51 prosenttiin. Chat-palvelu otettiin käyttöön uutena palvelukanavana v. 2021.

JÄTTEEN HYÖDYNTÄMIS- JA KULJETUSPALVELUT

Tavoite 3. Kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvilla yhdyskuntajätteillä on kestävä paikallinen hyödyntämiskäytäntö

Keinot: Jätteiden hyödyntämiskäytännöt toteutetaan kilpailutuksen perusteella tai omana toimintana kumppanien kanssa.

Vastuu: LSJH

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 3 saavuttamiseksi

Salon Kaukolämpö Oy ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy perustivat vuonna 2017 yhteisen Lounavoima Oy:n, joka rakennutti Salon Korvenmäkeen vuonna 2021 valmistuneen Ekovoimalaitoksen. Laitoksessa hyödynnetään energiana ja lämpönä alueen polttokelpoinen yhdyskuntajäte.

Vuonna 2018 käynnistettiin hanke poistotekstiilin käsittelyn pilottilaitoksen perustamiseksi. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n pilottikäsittelylinjasto valmistui Paimioon vuonna 2021, josta alkaen poistotekstiilin käsittelyä on päästy kokeilemaan.

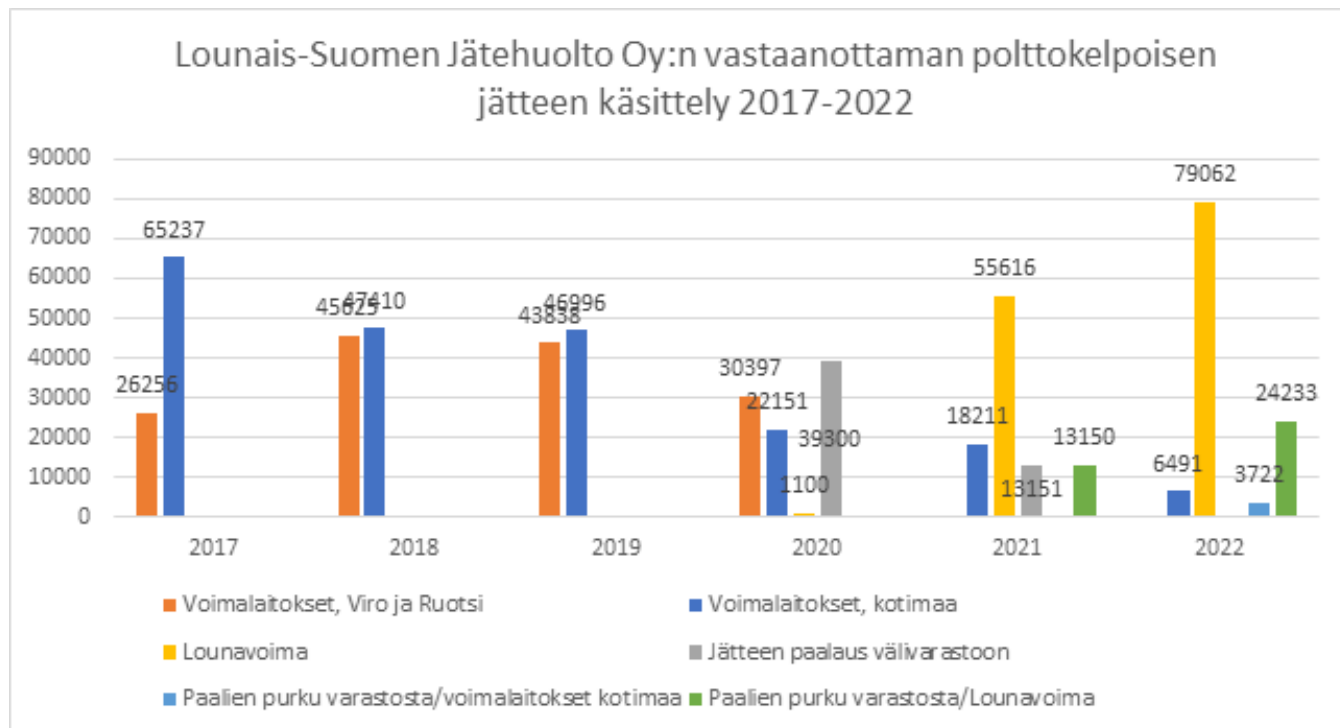
Biojätteen käsittely ja siirtokuormaukset kilpailutettiin vuonna 2020. Alueen kotitalouksilta kerätyt biojätteet käsitellään Uudessakaupungissa Biolinja Oy:llä.

Kunnan vastuulle kuuluvien saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa kehitettiin. Lietteet käsitellään alueella sijaitsevilla vastaanottoaikoissa.

Arviointia tavoitteen 3 saavuttamisesta

Kunnan jätehuoltovastuulle kokonaisuudessaan kuuluvat jätelajit (polttokelpoinen jäte, biojäte ja asumisen lietteet) käsitellään Lounais-Suomen alueella lähes kokonaisuudessaan. Kuvassa 5 kuvataan jätteen käsittelyn siirtymistä paikalliseen voimalaitokseen.

Kuva 5 Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n vastaanottaman polttokelpoisen jätteen käsittely ohjelmakautena 2017–2022 tonneina. Käsittelymäärissä on huomioitu myös jätteen paalaus välivarastoon ennen Lounavoiman Ekovoimalaitoksen valmistumista.

Polttokelpoinen jäte hyödynnetään energiana Salon Korvenmäessä sijaitsevassa Lounavoiman Ekovoimalaitoksessa. Voimalaitos on tekniikaltaan moderni ja se täyttää tulevaisuuden päästövaatimukset. Hyödyntämiskäytännön voidaan näin ollen pitää tavoitteen mukaisesti kestäväksi.

Biojäte käsiteltiin ohjelmakaudella Uudessakaupungissa Biolinja Oy:llä. Laitos tuottaa biokaasua sähkön ja lämpöenergian tuotantoon sekä myös lannoitevalmisteita. Hyödyntämiskäytännön tukee ilmaston suojeleminen, sillä se sitoo kasvihuonekaasuja ja korvaa fossiilisia polttoaineita.

Asumisen jätevesilietteitä vastaanotetaan kunnallisilla jätevedenpuhdistamoilla sekä Gasum Oy:llä. Vastaanottoaikoilla on voimassa olevat ympäristöluvat, jotka säätelevät toimintaa ja päästöjä.

Tavoite 4 Kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kuljetus hoidetaan jätelain edellyttämällä tavalla

Keinot: Kuljetusjärjestelmistä päätetään jätelain edellytysten ja perustellun esityksen mukaisesti.

Jätehuoltoon liittymättömiä kiinteistöjä ohjataan liittymään järjestettyyn jätehuoltoon.

Vastuu: Jätehuoltolautakunta, kunnat

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 4 saavuttamiseksi

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalla on valmisteltu ja päätetty kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvien jätteiden kuljetusjärjestelmästä vuosien 2017–2022 aikana kolme kertaa. Kaksi päätöksistä koski kiinteitä jätteitä (23.5.2017 ja 18.3.2021) ja yksi päätös asumisen jätevesilietteiden kuljetusta (25.10.2018).

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalla on seurattu jätelain 39 § ja 142 §:n mukaisesti kiinteistöittäisiä jätteenkuljetuksia. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisissa on suoritettu valvontaa jätehuoltoviranomaisen kuljetustietojen perusteella ilman jätteen kuljetuspalveluita olevien kiinteistöjen osalta. Valvontaviranomaisten ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n välillä on ollut yhteistyötä kunnan järjestämän kuljetuksen alueella jätehuoltoon liittämättömien kiinteistöjen valvontaan liittyen.

Arviointia tavoitteen 4 saavuttamisesta

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta päätti 25.10.2018, että alueella siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen asumisen jätevesilietteiden kuljetuksissa vuoteen 2026 mennessä. Päätös on lainvoimainen ja lietteiden kuljetusten voidaan katsoa päätöksen lainvoimaisuuden myötä tulevan hoidetuksi tavoitteen mukaisesti.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta päätti 23.5.2017 ja 18.3.2021, että alueella siirrytään kiinteiden jätteiden kuljetuksissa sopimusperusteisesta kuljetuksesta jätelain (646/2011) 37 §:n mukaiseen kiinteistönhaltijan järjestämään jätteenkuljetukseen. Päätökset kumottiin Turun hallinto-oikeudessa. Kiinteiden jätteiden kuljetusjärjestelmästä ei ole lain voimaista päätöstä toistaiseksi. Tavoitetta ei ole tämän perusteella vielä saavutettu kiinteiden jätteiden kuljetuksissa.

Tavoite 5. Jätteiden keräysten aiheuttamat ympäristöhyödyt ovat mahdollisimman suuret

Keinot: Jätehuoltomääräykset erilliskeräysvelvoitteista perustuvat elinkaariselvityksiin.

Jätejakeet määrätään erilliskerättäväksi kiinteistökohtaisesti vain silloin, jos niille on olemassa materiaalihyötykäyttöratkaisu, tuottajayhteisön järjestämä keräys ja hyödyntäminen huomioiden.

Palvelut toteutetaan logistisesti tehokkaimmalla tavalla.

Asumistoiminnan sako- ja umpikaivolietteiden asianmukaista omatoimista hyödyntämistä maataloudessa edistetään.

Vastuu: LSJH, jätehuoltolautakunta, kunnat

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 5 saavuttamiseksi

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy teetti vuonna 2017 elinkaarianalyysin kierrätyskelpoisten jätteiden keräyksestä Lounais-Suomessa (LCA Consulting, 2017). Elinkaarianalyysi toimi jätehuoltolautakunnan päätöksenteon perusteena jätehuoltomääräyksistä ja niihin sisältyvistä kiinteistökohtaisista erilliskeräysvelvoitteista päätettäessä jätehuoltolautakunnassa 27.4.2017. Jätehuoltomääräykset tulivat voimaan 1.6.2017.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä on otettu käyttöön uusi ajonohjausjärjestelmä vuoden 2019 aikana.

Asumisen jätevesilietteiden omatoiminen käsittely joko maataloudessa tai kiinteistöllä kompostoiden mahdollistettiin jätehuoltomääräyksissä. Maataloushyödyntämisessä mahdollistettiin enintään 10 lähellä sijaitsevan muun kiinteistön lietteiden käsittely samassa yhteydessä kuin hyödyntäjä käsittelee omat lietteensä maataloustoiminnassa.

Arviointia tavoitteen 5 saavuttamisesta

Tavoitteen saavuttamisen arviointi on haastavaa, koska jätteiden keräykseen liittyvät ympäristövaikutukset ovat moninaisia. Tavoitteeseen tähtääviä toimia on ohjelmakaudella tehty parhaan saatavilla olevan tiedon perusteella.

Tavoite 6. Jätehuolto toimii kaikissa olosuhteissa, kaikkina aikoina turvallisesti ja terveellisesti.

Keinot: Jätteen käsittely- ja hyödyntämiskäytännöistä sekä jätteen kuljetusjärjestelmistä päätettäessä huomioidaan tavoitteen mukaiset edellytykset

Tehdään suunnitelmat poikkeuksellisissa tilanteissa syntyvien suurten jätemäärien turvallisen ja hallitun varastoinnin tai käsittelyn järjestämiseksi.

Vastuu: LSJH, jätehuoltolautakunta, ympäristönsuojeluviranomaiset

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 6 saavuttamiseksi

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä on kehitetty varautumista poikkeustilanteisiin ja riskien hallintaan. Vuonna 2020 laadittiin suunnitelma jätehuollon toimivuudesta poikkeustilanteessa. Myös Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalla laadittiin suunnitelma jätehuoltoviranomaisen toiminnalle poikkeustilanteessa keväällä 2020. Turussa ja Naantalissa kaupungeilla tehtiin päätökset sopimuserusteisen jätteenkuljetuksen hoitamisesta kunnan toimesta, jos yksityisen palvelun saatavuus loppuisi koronapandemian vuoksi. Tässä tapauksessa jätteenkuljetukset hoitaisi Turussa Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Naantalissa lietekuljetukset osoitettiin tietyn yksityisen yrityksen hoidettavaksi, jos lietekuljetuspalvelun tarjonta loppuisi alueelta pandemian vuoksi.

Arviointia tavoitteen 6 saavuttamisesta

Suomeen julistettiin poikkeustila keväällä 2020 koronapandemian johdosta, mikä toi varautumissuunnittelun ajankohtaiseksi. Tavoitteen mukaisia toimia on tehty ja edellytykset jätehuollon toiminnalle myös poikkeavissa olosuhteissa on olemassa siinä määrin kuin poikkeusoloja voidaan ennustaa.

Tavoite 7. Jättemateriaalit kiertävät tehokkaasti takaisin raaka-aineiksi.

Keinot: Eri jätelajien hyödyntämiseen etsitään kiertotaloutta edistäviä mahdollisuuksia yhteistyössä muiden jätehuollon toimijoiden kanssa.

Täydennetään ja tuetaan tarvittaessa tuottajavastuulle kuuluvien jätteiden keräämistä ja kierrätystä yhteistyössä tuottajayhteisöjen kanssa.

Jäteasemilla ylläpidetään monipuolisia palveluita. Järjestetään kiertäviä keräyksiä.

Vastuu: LSJH,

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 7 saavuttamiseksi

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy oli ohjelmakauden aikana mukana useissa kiertotaloutta edistävässä yhteistyöhankkeissa, kuten poistotekstiilin kierrättämiseen liittyvässä Telaketju-hankkeessa (2017–2018) ja

ilmastoratkaisuihin keskittyvässä ILPO-hankkeessa (2020). Topinpuiston kiertotalousverkostossa on tehty tavoitteen mukaista yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy aloitti pop up -lajitteluasemien toiminnan (2017) ja hyötyjätepisteverkostoa ylläpidettiin täydentämässä RINKI-ekopisteverkostoa.

Maa-ainesten kierrätystä tehostamaan perustettiin Kiertomaa Oy, joka on Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n tytäryhtiö.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy aloitti Naantalissa vuonna 2019 kahdeksan eri jätelajin korttelikeräyspilotin. Korttelikeräystä on toteutettu Naantalissa myös 2022 asualuealueelle. Naantaliin ja Maskuun on kaavoitettu vuonna 2022 useita tulevia mahdollisia korttelikeräyspisteitä.

Jäteasemien aukioloaikoja on laajennettu vuodesta 2022 alkaen.

Paimiossa otettiin käyttöön poistotekstiilin käsittelyn pilottilaitos.

1.6.2017 voimaan tulleet jätehuoltomääräykset tehostivat muovipakkausten ja biojätteiden keräystä alueella.

Arviointia tavoitteen 7 saavuttamisesta

Edellytyksiä jätteiden tehokkaaseen lajitteluun ja jättemateriaalien materiaalihyödyntämiseen on edistetty ohjelmakauden aikana voimakkaasti. Lajittelulle ja käsitellylle jättemateriaalille olisi löydettävä edelleen uusia hyödyntämistapoja ja kohteita.

Tavoite 8. Viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesikäsittelyn lietteet kerätään säännöllisesti asianmukaiseen käsittelyyn.

Keinot: Luodaan kattava rekisteri kiinteistöjen lietteenkuljetuksista, jonka avulla varmistetaan lietteiden säännöllinen kerääminen kiinteistöiltä.

Lietteiden vastaanotto on järjestetty toimialueella niin, että lietteen kuljetusmatkat ovat kaikkialla kohtuulliset, paikallinen olosuhde huomioiden.

Ohjataan asukkaita noudattamaan saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjentämisessä jätehuoltomääräyksiä.

Vastuu: LSJH, jätehuoltolautakunta, kunnat

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 8 saavuttamiseksi

Jätehuoltolautakunta on seurannut alueen lietteiden kuljetuksia siirtoasiakirjojen ja kuljetustietojen avulla. Lietteiden omatoimisesta käsittelystä ilmoittamiseksi on luotu menettely, jossa tiedot ilmoitetaan lomakkeella jätehuoltolautakunnalle. Lomakkeen tiedot menevät tiedoksi myös Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta päätti 25.10.2018 siirtymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen asumisen jätevesilietteiden kuljetuksissa vuosien 2021–2026 aikana. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on ryhtynyt toteuttamaan kuljetuksia vuodesta 2021 alkaen alueellisesti portaittain.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on solminut sopimukset lietteen vastaanotosta kunnallisten jätevedenpuhdistamoiden kanssa sekä kilpailuttanut ja sopinut Turun alueen lietteiden vastaanotosta

Gasum Oyj:n kanssa. Korppoon jäteasemalle on päätetty perustaa lietteiden siirtokuormausasema ja tähän on vuonna 2022 laadittu suunnitelmat investoinneista ja toteutuksesta.

Arviointia tavoitteen 8 saavuttamisesta

Vuoteen 2022 mennessä Kemiönsaarella (pl. ulkosaaristo), Maskussa, Mynämäellä, Nousiaisissa, Paraisilla (pl. ulkosaaristo), Raisiossa ja Ruskolla lietteiden kuljetuksen järjestää Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Näillä alueilla kiinteistöjen lietesäiliöt tulivat lähtökohtaisesti tyhjennetyksi ja kuljetukset suoritetuksi jätehuoltomääräysten mukaan ohjelmakauden päättyessä. Kuljetusjärjestelmän muutos jatkuu edelleen ohjelmakauden jälkeen suunnitellusti alueellisesti portaittain aina vuoteen 2026 saakka, jolloin lietekuljetukset ovat koko toimialueella Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n järjestämiä. Tavoite voidaan arvioida pääsääntöisesti saavutetuksi vuoteen 2026 mennessä.

JÄTEMAKSUT JA PALVELUTASO

Tavoite 9. Kunnan jätemaksut kannustavat etusijajärjestyksen noudattamiseen, ovat kuntalaisille läpinäkyviä ja ovat kokonaisuudessaan kustannusvastaavia.

Keinot: Jätteenkäsittely- ja kuljetusmaksut ovat läpinäkyviä ja noudattavat aiheuttaja maksaa -periaatetta siten, että maksujen lähtökohtaisena perusteena on maksuvelvollisen tuottama todellinen jätemäärä.

Jätemaksuja voidaan kuitenkin tasata jätetaksassa siten, että maksut säilyvät kohtuullisina kaikille asukkaille.

Jätteen määrästä riippumattomien lakisäätteisten palvelujen rahoitus eritellään taksassa.

Kannustetaan biojätteen kompostointiin ja jätejakeiden lajitteluun.

Vastuu: Jätehuoltolautakunta, LSJH

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 9 saavuttamiseksi

Toimialueella otettiin 1.1.2017 alkaen käyttöön jätehuollon perusmaksu.

Painoperusteisia jätemaksuja otettiin käyttöön polttokelpoisen jätteen keräyksessä (2018) ja biojätteen keräyksessä (2019) syväkeräysastioiden kohdalla.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy motivoi asukkaita biojätteen lajitteluun BURU-kilpailun ja bussimainoskampanjan avulla vuonna 2019.

Toimialueella on otettu käyttöön tasataksa lietteen vastaanottomaksuissa 1.3.2020 alkaen. Vastaanottomaksujen yhtenäistäminen aiheutti osassa toimialuetta maksujen moninkertaistumista, sillä maksut olivat olleet mm. Salon kaupungin alueella erityisen matalat yhtenäistämiseen saakka. Vastaanottomaksut laskivat yhtenäistämisen johdosta eniten Paraisilla.

Biojätteen vastaanottomaksua laskettiin 35 %:lla (80 €/tonni > 51 €/tonni) 1.1.2021 voimaan tullessa jätetaksassa. Maksun alentaminen oli mahdollista mm. siksi, että Lounavoiman jätevoimalan käynnistyttyä polttokelpoisen jätteen käsittelyssä syntyi säästöä, joka voitiin ohjata kompensoimaan biojätteen vastaanottomaksua.

Arviointia tavoitteen 9 saavuttamisesta

Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ja polttokelpoisen jätteen aluekeräyksen maksut perustuvat entistä tarkemmin kyseisten palvelujen aiheuttamiin kustannuksiin, kun jätteen määrästä riippumattomien palvelujen rahoitus on siirretty jäteastioiden tyhjennysmaksusta erilliseen jätehuollon perusmaksuun. Tämä on lisännyt jätemaksujen rakenteen läpinäkyvyyttä asukkaille.

Jätetaksanalainen tulo kattoi ohjelmakaudella noin 88 % kunnallisten jätehuoltopalvelujen kuluista. Loput kuluista katettiin Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n markkinaehtoisen toiminnan tuloilla sekä muilla yhtiön tuloilla, kuten sähköntuotannon tuloilla, kerätystä metallista saadulla tulolla ja muille kunnallisille jätelaitoksille myydyillä jätteenkäsittelypalveluilla.

Biojätteen vastaanottomaksun tuntuva alentaminen vuonna 2021 pyrki etusijajärjestykseen kannustamiseen. Sen vaikutus jäi vajaaksi osittain siitä syystä, että alueilla, joilla jätteen kuljetus on edelleen sopimusperusteista, maksun alentaminen ei siirtynyt kattavasti ja tasapuolisesti eikä samassa suhteessa kuljetusyritysten kiinteistönhaltijoilta perimiin maksuihin jätehuoltolautakunnan laatiman selvityksen (2021–2022) perusteella.

Lietteen vastaanoton yhtenäistetyt maksut ovat saaneet aikaan tyytymättömyyttä alueilla, joilla maksut nousivat. Maksuja ei jätehuoltolautakunnalle tulleiden lausuntojen ja muun palautteen perusteella koettu mm. läpinäkyviksi kuntalaisille ja tavoitteeseen ei tältä osin vielä ylletty.

Tavoite 10. Kunnan jätehuoltopalveluja käyttäville on tarjolla kattavat, kohtuudella saavutettavat, luotettavat, tasapuoliset ja kustannuksia vastaavat jätehuoltopalvelut.

Keinot: Kunnan vastuulle kuuluvat jätehuollon peruspalvelut järjestetään koko Lounais-Suomen alueella kuntarajoista riippumatta yhtenäisen jätehuoltojärjestelmän puitteissa, paikalliset erityisolosuhteet huomioiden.

Palvelut toteutetaan logistisesti tehokkaimmalla tavalla.

Kaksikielisissä kunnissa palvelut ovat käytettävissä sekä suomeksi että ruotsiksi.

Vastuu: Jätehuoltolautakunta, LSJH, kunnat

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen 10 saavuttamiseksi

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on palvellut asiakkaita monipuolisesti eri asiointikanavilla. Palvelut on järjestetty suomen ja ruotsin kielillä. Asiakaspalvelussa tekstiviestien käyttöä lisättiin ja nettisivuille otettiin käyttöön livechat-toiminto sekä botti jäteastian tyhjennyspäivän ilmoittamiseen. Jätehuoltopalveluista kerrottiin eri somealustoilla entistä systemaattisemmin. Jäteasemien aukioloaikoja laajennettiin ja pop up -lajitteluasemat täydensivät vastaanottopalveluja. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy teki keräyskokeiluja vastaanottopalveluissa (mm. kiinteistökohtainen sähkö- ja elektroniikkaromun keräys SERKELE, saariston talkoosäkki) sekä kehitti kiertäviä keräyksiä saadun palautteen perusteella.

Jätteiden kuljetusten tehokkuutta ja luotettavuutta parannettiin Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä kuljetusten urakka-alueiden uudella suunnittelulla ja uuden ajonohjausjärjestelmän käyttöönotolla.

Kunnissa osallistuttiin aktiivisesti asumislietteiden vastaanottoaikoja koskevaan selvitystyöhön ja siirtoviemärin käytön mahdollisuuksien selvittämiseen lietteen vastaanotossa. Kunnista osallistuttiin aktiivisesti myös kunnan järjestämän lietteenkuljetuksen aloittamiseen liittyvään selvittämistyöhön, jota tehtiin pääosin Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä ja jätehuoltoviranomaisessa.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalla yhtenäistettiin asumislietteiden kuljetusjärjestelmää päättämällä siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Muun jätteen osalta jätehuoltojärjestelmien yhtenäistäminen jäi ohjelmakaudella kesken.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy laativat vuonna 2017 yhdessä rahoitusrakenneselvityksen, jolla lisättiin osapuolten ymmärrystä jätehuolto palveluiden rahoituksesta taksatulolla. Vastaava selvitys laadittiin Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä myös vuonna 2022 jätehuoltolautakunnalle taksapäätöksen taustatiedoksi. Vuoden 2022 taksavalmistelussa tutkittiin mahdollisuutta kerätä täyskatteellista perusmaksua, sillä perusmaksu ei toistaiseksi ole kattanut kaikkia sillä katettavaksi tarkoitettuja palveluja.

Arviointia tavoitteen 10 saavuttamisesta

Ohjelmakauden päättyessä alueen kunnalliset jätehuolto palvelut ovat kattavammat ja saavutettavammat kuin ohjelmakauden alussa vuonna 2017. Toimet ovat edistäneet myös palvelujen luotettavuutta ja tasapuolisuutta, vaikkakin alueella on edelleen kaksi erilaista jätteenkuljetusjärjestelmää käytössä, mikä heikentää tasapuolisten palvelujen järjestämistä kaikille alueen asukkaille. Jätehuolto palvelut ovat toimikauden päättyessä noin 88 %:sesti taksatulolla katettuja. Loppuosa kustannuksista on katettu Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n muulla tulolla.

2. Onko jätehuoltopoliittisen ohjelman visio toteutunut vuonna 2022?

Visio, jota tavoiteltiin ohjelmakaudella 2017–2022:

vuonna 2022 jätteen määrä on vähentynyt ja kierrätys sekä materiaalitehokkuus ovat nousseet uudelle tasolle, mikä säästää luonnonvaroja ja luo työpaikkoja. Kansalaisten ja yritysten jäteosaaminen on vahvistunut. Jätehuolto tukee kansallisia ja kansainvälisiä tavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, vesien hyvän tilan saavuttamiseksi, ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja asuinviihtyvyyden lisäämiseksi.

Ohjelmakauden aikana vuosittain syntyneen jätteen kokonaismäärä ei vähentynyt Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n jätemäärätilastojen mukaan, vaan lisääntyi noin 11 000 tonnilla. Yhdyskuntajätteen kokonaismäärä yhteensä vuonna 2017 oli n. 129 000 tonnia ja vuonna 2022 n. 140 000 tonnia. Jättemäärän kehitystä tarkastellessa on kuitenkin huomioitava myös väestömäärän kehitys. Vuonna 2017 asukasmäärä silloisella toimialueella oli noin 415 000 (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n vuosikatsaus v.2017). Vastaavalla alueella asui vuoden 2022 lopulla n. 432 000 asukasta kuntien nettisivuilta kerätyn tiedon mukaan. Uudenkaupungin tultua mukaan jätehuollon yhteistyöhön toimialueen väestömäärä on vuoden 2022 lopulla n. 448 000 asukasta.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n tietojen mukaan asukasta kohden mitattuna polttokelpoisen jätteen määrä väheni ohjelmakauden aikana n. 26 kg. Vuonna 2017 polttokelpoisen jätteen määrä oli n. 222 kg/asukas ja vuonna 2022 n. 196 kg/asukas.

Erilliskerätyn biojätteen määrä kasvoi tasaisesti ohjelmakauden ajan. Ohjelmakauden päätteeksi asukasta kohden kerätyn biojätteen määrä on kohonnut 4,5 kiloa, määrän ollessa vuonna 2017 18,1 kg/asukas ja vuonna 2022 22,6 kg/asukas.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n keräämä pakkausjättemäärä on kasvanut ohjelmakaudella n. 4400 tonnista n. 7 900 tonniin. Koska vastuu pakkausjätteiden keräyksestä ja käsittelystä kuuluu pakkausjätteiden tuottajayhteisöille, em. pakkausjättemäärät käsittävät ainoastaan Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on tuottajien keräystä täydentävän pakkausjätekeräyksen. Todellinen pakkausjätteiden määrä on siis tätä suurempi.

Vaarallisia jätteitä saatiin talteen ohjelmakauden vuosien aikana tasaisesti n. 8–11 kg/asukas/vuosi.

Kunnan vastuulle kuuluvan jätteen käsittely on ohjelmakaudella saatu järjestettyä paikalliseksi lähes kokonaisuudessaan. Lounavoiman Ekovoimalaitos korvaa perusenergiantuotannossa fossiilisia polttoaineita ja turvetta ja on luonut työpaikkoja alueelle sekä rakennusvaiheessa että toiminnassa ollessaan. Paimiossa sijaitseva poistotekstiilin käsittely- ja jalostuslaitos auttaa ratkaisemaan tekstiilijätteen hyödyntämiseen liittyviä haasteita ja edistää osaltaan kierrätyksen kehittämistä. Biojätteet käsitellään Uudessakaupungissa, käsittelyn kilpailutuksen voittaneessa yrityksessä, ja niistä saadaan lannoitevalmisteen lisäksi energiaa.

Ohjelmakaudella jätehuoltoviranomainen muutti alueen lietteenkuljetukset kiinteistönhaltijoiden vastuulta kunnan järjestämäksi palveluksi, mikä oli merkittävä vesiensuojelua edistävä toimenpide. Kunnan järjestämänä palveluna lietesäiliöt tulevat lähtökohtaisesti tyhjennetyksi jätehuoltomääräysten mukaisin välein ja liete toimitetaan asianmukaiseen vastaanottoon. Jätehuoltoviranomainen uudisti myös jätehuoltomääräykset perustuen Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n tilaamaan elinkaarianalyysiin, jossa selvitettiin mm. kuljetusten ilmastovaikutuksia. Määräykset ohjasivat asukkaita ja jätehuoltopalveluita tarjoavia tahoja käytännön jätehuollon järjestämisessä. Myös taksohjausta pyrittiin tekemään mm. biojätteiden vastaanottomaksun alentamisella, mutta vaikutus asukashintoihin jäi vajaaksi kahden eri kuljetusjärjestelmän vuoksi.

Kuntien toimenpiteet ohjelman toteutuksessa olivat moninaisia ja mittakaavoiltaan erilaisia vaihdellen yksittäisistä toimista laajojen ympäristö- ja ilmasto-ohjelmien laadintaan. Kunnat tekivät toimenpiteitä erityisesti ruokahävikin minimoimiseksi. Ohjelmakaudella tehtyjen ja päivitettyjen kuntien hankintaohjeiden ja -menettelyiden merkitys kierrätyksen ja materiaalihyödyntämisen osalta on keskeinen, sillä kunnissa tehdään hyvin paljon hankintoja ja ne ovat usein suuria.

Ohjelmakaudella tapahtunut jätelain muutos (15.7.2021) heijastuu konkreettisesti kuntalaisten jätehuoltoon. Aiemmasta poiketen jatkossa lakitasolla on esitetty kiinteistöittäiset erilliskeräysvelvoitteet ja annettu määräyksiä koskien omatoimista jätteenkäsittelyä kuten kompostointia. Muutos nosti jätehuollon ja kierrätyksen jokapäiväiseen uutisvirtaan ja se on edistänyt asukkaiden tietoisuutta jätehuollosta ja kierrätyksestä.

Ohjelman visiota on lähestytty ohjelmakautena onnistuneesti, muutokset ovat konkreettisia ja ne ovat käynnissä edelleen.

JÄTTEEN SYNNYN EHKÄISY, NEUVONTA JA VALISTUS			2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Tavoite	Keinot	Vastuu							
1. Syntyvän jätteen määrä minimoidaan ja jätteellä korvataan luonnonvaroja.	<p>Edistetään järjestelmällisesti kaikissa toiminnoissa ja hankinnoissa jätteen synnyn ehkäisyä esim. kuntakohtaisten ympäristöohjelmien tai hankintojen ympäristö- ja materiaalitehokkuuskriteerien avulla ja tuotehävikkiä seuraamalla.</p> <p>Suunnitelmallisella neuvonnalla tuetaan asukkaiden ja julkisten toimijoiden kestävää toimintaa.</p> <p>Hyödyntämispalveluiden hankinnassa huomioidaan etusijajärjestyksen vaatimukset.</p>	Kunnat LSJH	<p>Kunnat: Kunnissa on olemassa tai valmisteilla kestävään kehitykseen, ympäristöön ja ilmastoon liittyviä ohjelmia. Lisätoimia tarvitaan.</p> <p>LSJH: Hankintaohjeistuksessa on ympäristökriteerejä</p> <p>Vierailukeskus Kahmari on perustettu.</p>	<p>Kunnat: Raisio: Henkilökuntaa informoitu ruokahävikistä, koulu- ja laisten valistuskampanjoita ruokajätteestä valmisteltu, ruokapalveluiden tarjouspyynnössä huomioitu pakkaaminen ja ympäristövaikutukset. Paimio: ympäristöohjelma päätetty päivittää v. 2019. LSJH: Kotien poistotekstiilille on löydetty uudelleenkäyttökohteita.</p> <p>Vierailukeskus Kahmarin näyttelyä päivitettiin Oma ympäristötekoilla.</p> <p>Neuvonnan kokonaisuutta ja menetelmiä tarkasteltiin suunnitelmallisemman neuvonnan toteuttamiseksi.</p>	<p>LSJH: Vierailukeskus Kahmaria markkinoitiin ryhmille.</p> <p>LSJH oli mukana valtakunnallisessa vaarallisen jätteen kampanjassa, jossa tuotettiin videoita, radiomainoksia ja muita materiaaleja. Teema näkyi myös messuilla, kesätahtumissa sekä Vierailukeskus Kahmarissa, jonne tehtiin vaarallisen jätteen piste.</p> <p>Aloitettiin suunnitelmallisesti käymään läpi kunnittain julkisten toimijoiden jätehuolto kartoittamalla kunkin kunnan jätehuolto tarjoten samalla neuvontaa ja kehittämisideoita jätehuollon järjestämiseen ja kilpailuttamiseen. Työ jatkuu tulevina vuosina.</p>	<p>LSJH: Poistotekstiilimyyntälän avajaiset 17.1.2020.</p> <p>LSJH oli mukana valtakunnallisessa biojätekampanjassa, jossa tuotettiin tietoa biojätteen lajittelusta ja hyödyntämisestä, jaettavaa sosiaalisen median kanaaviin, videoita ja muita materiaaleja.</p> <p>Naantali: Kaupungin ympäristöohjelma 2020–2024 hyväksytty maaliskuussa 2020. Elintarvikehankintojen kilpailutuksessa (Turun seutuhankinta) otettiin ympäristövaatimukset huomioon. Tuotteiden ja pakkausten sekä logististen ratkaisujen tulee olla mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavia. Tarjottavat tuotteet tulee olla</p>	<p>LSJH: LSJH oli mukana valtakunnallisessa biojätekampanjassa. Paikallisesti kampanjaa vahvistettiin laajalla bussi- ja radiomainonnalla sekä omalla biojätepusikkampanjalla. Kampanjassa kaikille taloyhtiöille, jotka kuuluivat LSJH:n kilpailuttamien biojätekuljetusten piiriin, tarjottiin mahdollisuus tilata maksutta paperiset biojätteiden keräyspussit vuoden tarpeisiin sekä pusseille tarkoitettu teline. Kampanjaan, joka jatkuu vuonna 2022, osallistuu noin 6 000 huoneistoa ja pusseja jaettiin vuoden 2021 aikana noin 895 000 kpl. Kampanjan tavoitteen on lisätä erilliskerätyn biojätteen määrää.</p>	<p>LSJH: LSJH osallistui valtakunnalliseen biojätekampanjaan Rakasta joka murua. Vuonna 2021 alkunut kampanja jatkui treeniohjelman muodossa. Ohjelman tavoitteena oli saada osanottajien lajitteluarki sujuvaksi rutiiniksi.</p> <p>Lounavoiman tiloissa oleva vierailukeskus Hehku avattiin asukasryhmille. Yksittäisille vierailijoille järjestettiin yhteistyössä Lounavoiman kanssa yleiskierroksia syyskuussa ja marraskuussa.</p> <p>Raisio: Kehitetty SER-jätteiden keräystä, tehostettu muovinkierrätystä keittiöissä, aloitettiin yhteistyö SPR:n kanssa koulujen (5 koulua) ylijäämäruoan jakelussa,</p>	

					<p>Raisio: Ilmastosuunnitelman laadinnan käynnistäminen</p>	<p>pakattu joko uudelleen käytettäviin, kierrätettäviin tai polttamalla hävitettäviin pakkauksiin/materiaaleihin. PVC:tä tai muita klooripitoisia aineita ei saa käyttää pakkausmateriaaleissa.</p> <p>Luonnonmaan perhetalon alueella hyödynnettiin alueella sijaitsevan vanhan maankaatopaikan maamassoja alueen melurakenteisiin sekä hyödynnetään kierrätysmateriaaleja alueen liikennealueiden täyttömaana. Asutomessualueella kokeiltiin tuhkan ym. teollisuuden sivuvirran hyödyntämistä ruoppausmassojen läjityksen stabilointiin.</p> <p>Naantalissa kokeiltiin korttelikeräystä Immaisissa.</p> <p>Kaupunki perusti Merimaskun Särkänalmeen septitankkien tyhjennyspisteeseen.</p>	<p>Kunnat: Hankintaohjeita päivitetty ja tarjouspyynnöissä pyritty mahdollisimman pieneen jätemäärään.</p> <p>Hankinnoissa pyritään tuotteiden mahdollisimman pitkään elinkaareen.</p> <p>Käytöstä poistettuja kalusteita kierrätetään, mikäli mahdollista.</p> <p>Kaivuumaat on pyritty hyödyntämään ja käyttämään mikäli se on ympäristönpuolesta mahdollista.</p> <p>Ilmastosuunnitelma valmisteilla. (Aura)</p> <p>Ilmastostrategiatyö on aloitettu, ja tarkoitus on käsitellä myös materiaalitehokkuutta ja hankintoja osana päästöjen vähentämistä. Kunnan henkilöstölle on järjestetty koulutusta jätteistä, lajittelusta ja kierrätyksestä</p>	<p>ympäristöohjelman luonnos valmistui.</p> <p>Kaarina Edistettiin kunnan ja yritysten yhteistyötä sekä tuettiin siirtymistä kohti kestävämpiä toimintatapoja esim. hankintoja kehittämällä ja kiertotalouden edistämällä, ilmasto-ohjelman mukaisesti.</p> <p>Marttila On tehty ruokahävikin viikkoseuranta, infotutkimusta tuloksista ja pidetty koulussa ruokahävikin vähentämiskampanjaviikko. Ilmasto-ohjelman valmistelu aloitettiin, valmis 2023.</p> <p>Aura ja Pöytyä: Poistotekstiilien vastaanotto Auran Aarteissa sekä Auranmaan että Yläneen jäteasemilla.</p>
--	--	--	--	--	---	--	---	--

							<p>omassa työympäristössä. (Sauvo)</p> <p>Tuotu uusia kiertäyslavoja esim. metallille. Arvokkaampia kokoustilojen tuoleja on päällystetty uudestaan.</p> <p>kirjastossa on todella laajat lainauspalvelut: Perinteinen ja sähköisten kirjojen, lehtien ja DVD-levyjen lainaus, taidelainaus, työhuoneiden, kokousteraan ja auditorion käyttömahdollisuus, energia-, pintalämpö- ja veden virtaamamittareiden lainaus, roskapihtien lainaus, ompelukoneen käyttömahdollisuus, kaavojen piirtämismahdollisuus, tulostusmahdollisuus, tietokoneen käyttömahdollisuus jne.</p> <p>Kaupungin ilmasto-suunnitelma hyväksyttiin toukokuussa</p> <p>Ruokapalvelut: Varhaiskasvatuksen ja koulujen ruokalistoilta punaista lihaa on korvattu</p>		
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

						<p>broilerilla, kalalla ja kasvisruoilla.</p> <p>Yläkoulussa ja luki- ossa tarjolla on aina kasvisvaihtoehto, jos ruokana on liharuokaa.</p> <p>Alakouluissa kasvisruokaa on aina tarjolla, jos toisessa ruoassa on punaista lihaa.</p> <p>Kaikki käytetty liha on kotimaista alkuperää.</p> <p>Kasvisruoan menekkiä pyritään edistämään laittamalla se koulujen linjastossa ensimmäiseksi tarjolle.</p> <p>Ruoanvalmistuksessa käytetään pääasiassa tuoreita kasviksia. Esim. kaikki keitot tehdään kotimaisista tuoreista kasviksista ja juureksista niin kauan kuin niitä on saatavilla eli yleensä loppukävääseen saakka.</p> <p>Jätelajittelu kaupungin kiinteistöissä on pitkällä.</p> <p>Erikseen kerätään melkein jokaisessa kohteessa kartonki, muovi, biojäte ja metalli.</p> <p>(Raisio)</p>		
--	--	--	--	--	--	---	--	--

							<p>Velkuan koulun osalta vanhan rakennuksen hirsien uusiokäyttöön tontilla, rakentamalla niistä muun muassa laavu. Samoin kivi-jalkakivet uusiokäyttöön tontilla rakentamalla niistä tukimuureja.</p> <p>Kaupungin ympäristöohjelmassa vuosille 2020-2024 on päätetty, että hankinnoissa huomioidaan otettavia ympäristönäkökohtia on kiertotalouden osalta mm. uudelleen käytettävyys, kierrätettävyys, jätestatus elinkaaren lopussa.</p> <p>Huvivenesatamiin (noin 20 kpl) tehtiin projektiluonteisena työnä ympäristönsuojelun toimesta jäteneuvontakäyntejä.</p> <p>(Naantali)</p> <p>Kaarinassa valmistui keväällä 2021 ilmasto-ohjelma, jossa edistetään kunnan ja yritysten yhteistyötä sekä tuetaan siirtymistä kohti kestävämpiä toimintatapoja</p>		
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

							esim. hankintoja kehittämällä ja kiertotalouden edistämällä. (Kaarina)		
2. Asukkaiden ympäristötietoisuus ja kestävä toimintatavat kehittyvät.	<p>Neuvontapalvelut ovat monipuolisia, näkyviä, helposti hyödynnettävissä eri foorumeissa sekä suomeksi että ruotsiksi.</p> <p>Keskeisille kohderyhmille, kuten koululaisille tarjotaan aktiivisesti kestävään elämäntapaan motivoivaa neuvontaa.</p> <p>Neuvontaa tehdään tiiviissä yhteistyössä tuottajavastuutahojen kanssa.</p>	LSJH	<p>LSJH: Neuvonta- ja valistusmenetelmiä on kehitetty kuntalaisilta saadun palautteen mukaan entistä monipuolisemmiksi.</p> <p>Yhteistyö on laajaa eri sidosryhmien kanssa.</p>	<p>LSJH: Kaikille seudun koululaisille tarjotaan neuvontaa kaksi kertaa peruskoulun aikana. Tekstiilien kestävän kuluttamisen neuvontaa toteutettiin yhteistyössä Telaketju-hankkeissa.</p> <p>Muovipakkausten lajittelusta laadittiin esite. Neuvonnan lainamateriaalit päivitettiin. Sosiaalisen median julkaisuihin kiinnitettiin enemmän huomiota ja niiden määrää lisättiin. LinkedIn otettiin käyttöön.</p> <p>Jätehuoltolk: Jätehuoltomääräyksestä tehtiin helpoluinen lyhennelmä sekä suomeksi että ruotsiksi. Lyhennelmä on sähköisessä muodossa.</p>	<p>LSJH: Kaikille seudun koululaisille tarjotaan neuvontaa kaksi kertaa peruskoulun aikana.</p> <p>Uutena julkaisuna asukkaat saivat postitse vuoden 2020 seinäkalenterin.</p> <p>LSJH panosti entistä enemmän somekanaviin. LSJH:n rivejä täydensi toukuun lopuun kesäsomentaja, joka tuotti sisältöä tekstien, kuvien ja videoiden muodossa LSJH:n sosiaalisen median eri kanaviin.</p> <p>Pop up –lajitteluasema pysähtyi vuoden aikana yli 30 koulun pihaan tarjoten koululaisille mahdollisuuden tutustua liikkuvaan lajitteluasemaan.</p>	<p>LSJH: Suunniteltiin uuden Lounavoiman vierailukeskuksen näyttelytilaa. Koronalla oli suuri vaikutus neuvonnan toteuttamiselle; neuvontatapahtumat minimoitiin.</p> <p>Rakennettiin virtuaalisia neuvontamateriaaleja, joita jaettiin mm. alueen ala- ja yläkouluille.</p> <p>Kunnat: Kiinteisiin jätteisiin sekä saostus- ja umpisäiliölietteisiin liittyen neuvontaa (Marttila, Paimio).</p> <p>Naantali: Korttelikeräykeilu Immaisissa. Merimaskun Särkänalmeen perustettiin septitankkien tyhjennyspiste.</p>	<p>LSJH: Vuonna 2021 neuvonnan tapahtumat olivat koronasta johtuen tauolla. Tämä on mahdollistanut kattavan neuvontamenetelmien uudelleensuunnittelun, jossa jätteen synnyn ehkäisyneuvonnallisia toimenpiteitä kehitetään. Vierailukeskus Hehku vihittiin käyttöön, mutta vierailijaryhmien vastaanotto siirtyi koronan vuoksi keväälle 2022. LSJH:n nettisivujen kehitysprojekti käynnistettiin ja Huomiselle-asukalehden uudistustyö aloitettiin.</p> <p>Kunnat: Neuvontaa ja ohjeistusta kunnan kotisivuilla. (Aura)</p>	<p>LSJH: Osallistuttiin alueen kuntatapahtumiin ja Turun Rakenna & Sisusta-messuille. Suuri neuvonnallinen ponnistus oli Asuntomessut Naantalissa, jossa LSJH:lla oli osasto koko messujen ajan.</p> <p>Korvenmäen jätekeskuksessa kesäkuussa järjestetyssä Jätteen yö tapahtumassa oli mahdollista tutustua vierailukeskukseen ja ekovoimalaitokseen. Koko perheen tapahtumassa kerrottiin myös jätteen määrän vähentämisestä ja lajittelun tärkeydestä.</p> <p>Ala- ja yläkouluille tarjottiin sähköisiä opetusmateriaaleja.</p> <p>Naantali Kaupunki toteutti yhteistyössä Turun</p>	

							Neuvontaa tarvittaessa annettu myös kunnasta ja ohjattu toisaalta myös oikeisiin neuvontakanaviin (Marttila)	yliopiston Braheakeskuksen ja MTK Varsinais-Suomen kanssa saariston maatalousmuovin keräyskampanjan. Naantali siivosi kaksi romualusta saaristosta. Naantali toteutti roskien keruuprojektin kaupungin edustalla kesän aikana. Naantali on käynyt vuoropuhelua jätepesteverkostosta Suomen Pakkauskeräys RINKI Oy:n ja LSJH:n kanssa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen suoritti tarkastuskäyntejä LSJH:n aluekeräys-pisteille. Asuntomessuilla toteutettiin jätteiden korttelikeräys. Naantali laatii HINKU-kuntana ilmastotiekarttaa, jossa ympäristöohjelman toimenpiteet täydentyvät.	
JÄTTEEN HYÖDYNTÄMIS- JA KULJETUSPALVELUT									
Tavoite	Keinot								

<p>3. Kunnan jätehuoltovastuulle kuuluville yhdyskuntajätteille on kestävä paikallinen hyödyntämiskäytäntö</p>	<p>Jätteiden hyödyntämiskäytännöt toteutetaan kilpailutuksen perusteella tai omana toimintana kumppanien kanssa</p>	<p>LSJH</p>	<p>LSJH: On perustettu paikallinen Lounavoima Oy, joka on jätteestä energiaa tuottava yhtiö. Yhtiö rakennuttaa Salon Korvenmäkeen ekovoimalaitoksen, jossa tuotetaan kierrätyskelvottomasta polttokelpoisesta jätteestä lähienergiaa. Yhtiön omistavat LSJH ja Salon Kaukolämpö Oy.</p>	<p>LSJH: On käynnistetty hanke poistotekstiilin käsittelyn pilottilaitoksen perustamiseksi Varsinais-Suomeen. LSJH on edistänyt osaltaan Lounavoiman ekovoimalaitoshankkeen etenemistä.</p>	<p>LSJH: Poistotekstiilin käsittelyn pilottilaitos-hanke on edennyt toteutusvaiheeseen. Voimalaitostyömaa eteni aikataulussa Korvenmäessä. Alueelle tulee sijoittumaan innovatiivisia kiertotalouden kohteita (mm. Q Power kaasutuskoetointi)</p>	<p>LSJH: Lounavoiman ekovoimalaitoksen työt etenivät Korvenmäessä. Polttokelpoisten jätteet paalattiin välivarastoihin odottamaan ekovoimalaitoksen käynnistymistä. Biojätteiden käsittelyn ja siirtokuljetus kilpailutettiin.</p>	<p>LSJH: Lounavoiman ekovoimalaitos aloitti toimintansa. Ekovoimalaitoksessa hyödynnetään energiaksi LSJH:n alueen kierrätyskelvotonta polttokelpoista jätettä. Ekovoimalaitoksen ansiosta jätteet saadaan hyödynnettyä lähellä niiden syntyä paikkaa, ja jätteistä tuotetulla lämmöllä lämmitetään salo-laisten koteja.</p>	<p>LSJH: Vuosi 2022 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi, jolloin polttokelpoiset jätteet hyödynnettiin omissa Lounavoiman ekovoimalaitoksissa. Paalivarastojen pur+kaminen onnistui suunnitelmien mukaisesti. Polttokelpoisen ja biojätteiden siirtokuljetukset kilpailutettiin. Uudenkaupungin kaupungin alueelle hankittiin polttokelpoisen jätteen välivarastointi- ja siirto-kuormauspalvelu. Korppoon lajitteluaseman yhdyskuntajätteiden siirto-kuormausaseman suunnittelutyöt saatiin valmiiksi ja investoinnista päätettiin. Työt kilpailutettiin ja urakoitsija valittiin.</p>	
<p>4. Kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kuljetus hoidetaan</p>	<p>Jätteenkuljetusten toteutumista seurataan jätteenkuljetustietojen avulla</p>	<p>Jätehuoltolautakunta</p>	<p>Jätehuoltok: Kiinteistöittäisiä kuljetustietoja kerätään</p>	<p>Jätehuoltok: Kiinteistöittäisiä kuljetustietoja ke-</p>	<p>LSJH: Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella</p>	<p>Kunnat: Kiinteistöjen valvontaa tehty ja kehoituksia annettu</p>	<p>Kunnat Jätehuoltorekisterin päivitys yhteis-</p>	<p>Kaarina Osallistuttu aktiivisesti kokouksiin ja</p>	

<p>jätelain edellyttämällä tavalla.</p>	<p>Kuljetusjärjestelmistä päätetään jätelain edellytysten ja perustellun esityksen mukaisesti</p> <p>Jätehuoltoon liittymättömiä kiinteistöjä ohjataan liittymään järjestettyyn jätehuoltoon.</p>	<p>Kunnat</p>	<p>neljännesvuosittain yrittäjiltä</p> <p>Seurataan kiinteistöjen liittymistä jätehuoltoon ja nykyisen kuljetusjärjestelmän toimivuutta.</p> <p>Kuljetusjärjestelmästä päätetty viimeksi 23.5.2017.</p> <p>Lietteiden kuljetusjärjestelmä valmistelussa</p> <p>Kunnat: Systemaattiset valvontatoimet mahdollisia kun jätehuoltolk on selvittänyt liittymättömät.</p>	<p>rätään neljännesvuosittain yrittäjiltä. Seurataan mukaan ilman jätteenkuljetusta v. 2017 olleet asuin-kiinteistöt on ilmoitettu kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.</p> <p>Lietteenkuljetusjärjestelmästä tehtiin päätös 25.10.2018.</p> <p>Kunnat: Jätehuoltoon liittymättömiin on otettu yhteyttä ja aloitettu valvontatoimet Aurassa, Marttilassa ja Pöytyällä sekä Liedossa.</p> <p>Rusko: Jätehuoltoon liittymättömille kiinteistöille lähetettyä kehotuksia roskaantumismoitusten yhteydessä, mikäli kiinteistö ei ole kuullut jätehuoltoon.</p> <p>LSJH: Yhdessä jätehuoltolautakunnan kanssa on kehitetty toimintamalli, jolla LSJH pyrkii aktivoimaan kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen kunnissa jätehuoltoon liittymättömät</p>	<p>on taloyhtiöitä aktiivisesti tuettu optimoimaan jätteenkeräyksen erilliskeräysveloitteet huomioiden.</p> <p>Jätehuoltolk: Kiinteistöittäisiä kuljetustietoja kerätään neljännesvuosittain yrittäjiltä.</p> <p>KJK alueilla jätteenkuljetukseen liittymättömät kiinteistöt on selvitetty yhteistyössä LSJH:n kanssa (tilanne 8.5.2019) ja toimitettu valvonnalle.</p> <p>KHJK alueiden liittymättömiä on selvitetty vuoden 2018 kuljetustiedoista, mutta työtä ei ole saatu vuonna 2019 valmiiksi. Yksityisen yrityksen sopimusperusteista kuljetusta on havaittu KJK alueilla, mikä on saatettu valvonnan tietoon.</p> <p>Sopimusperusteisessa kuljetuksessa kuljetettujen jätteen määrää on seu-</p>	<p>tarvittaessa (Lieto, Kaarina, Sauvo)</p> <p>Neuvontaa etenkin mökkiläisille jätteen käsittelystä, tiedotusta kunnan nettisivuilla ajan-kohtaisista aiheista (Sauvo)</p> <p>Yritetty saada muovinkeräystä kiinteistöille ja toisaalta RINKI-muovinkeräyspistettä kuntaan (Marttila)</p> <p>Osallistuttu kokouksiin ja yhteistyötilaisuuksiin jätehuollon kehittämiseen liittyen (Kaarina)</p> <p>Jätehuoltorekisterin päivitys yhteistyössä ympäristönsuojelun ja jätehuoltoviranomaisen kanssa (Aura)</p> <p>Käytössä kunnan järjestämä kiinteiden jätteen keräys (Naantali)</p> <p>JHLTK: Kuljetusrekisteriä on ylläpidetty.</p>	<p>työssä ympäristönsuojelun ja jätehuoltoviranomaisen kanssa (Aura)</p> <p>Kehotuskirjeet jätehuoltoon liittymättömille lähetetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta vuonna 2021 (Naantali)</p> <p>Rakennusvalvonnan kautta tarvittaessa korjattu rakennusrekisteriä (Marttila)</p> <p>Kaarinasta on osallistuttu hyvällä prosentilla kokouksiin ja yhteistyötilaisuuksiin jätehuollon kehittämiseen liittyen. Jätehuollon liittymättömien seuranta ja ohjausta on tehty havaittuja epäkohtia korjaamalla ympäristövalvonnan keinoin. (Kaarina)</p>	<p>yhteistyötilaisuuksiin jätehuollon kehittämiseen liittyen. Jätehuollon liittymättömien seuranta ja ohjausta on tehty havaittuja epäkohtia korjaamalla ympäristövalvonnan keinoin.</p> <p>Marttila On pyritty edistämään alueellisen muovinkeräyspisteen sijoittamista Marttilaan.</p>
---	---	---------------	--	---	---	---	---	---

				kiinteistöt liitty- mään järjestettyyn jätteenkuljetukseen (kirje).	rattu ja vastaanot- topaikkoja selvi- tetty. Yhteistyötä tehty tuottajayhteisön kanssa.				
5. Jätteiden keräys- ten aiheuttamat ympäristöhyödyt ovat mahdollisim- man suuret	Jätehuoltomääräykset eril- liskeräysvelvoitteista pe- rustuvat elinkaariselvityk- siin. Jätejakeet määrätään eril- liskerättäväksi kiinteistö- kohtaisesti vain silloin, jos niille on olemassa materi- aalihyötykäyttöratkaisu, tuottajayhteisön järjes- tämä keräys ja hyödyntä- minen huomioiden Palvelut toteutetaan logis- tisesti tehokkaimmalla ta- valla. Asumistoiminnan sako- ja umpikaivolietteiden asian- mukaista omatoimista hyödyntämistä maatalou- dessa edistetään.	LSJH Jätehuol- tolauta- kunta Kunnat	LSJH: Elinkaariselvitys eril- liskeräyksestä tee- tetty Jätteenkuljetusten lo- gistiikka- ja ajonoh- jauksen kehittämis- projekti käynnissä Jätehuoltolk: JHM erilliskeräysvel- voitteissa perusteena elinkaariselvitys. Jätteiden kuljetusjär- jestelmän toteutta- minen logistisesti tehokkaimmalla tavalla vaatii lisätoimia. Omatoimista liettei- den käsittelyä on edistetty JHM kautta, lisätoimia ja tiedotta- mista tarvitaan Kunnat: sako- ja umpikaivo- lietteiden omatoimi- sen hyödyntämisen valvonnassa tarvitaan lisätoimia	LSJH: Jätteiden keräyksen ja kuljetuksen opti- moinnin kehittä- miseksi on hankittu uusi ajonohjausoh- jelmisto. Jätehuoltolk: Lietteiden kuljetus- järjestelmästä on päätetty 25.10.2018. Kulje- tus järjestetään kunnan järjestä- mänä vuoteen 2026 mennessä koko toi- mialueella. Lisätoimia tarvitaan lietteen omatoimi- seen käsittelyyn liit- tyvässä tiedottami- sessa. Kunnat: Rusko: Lietteiden käsittelyn neuvon- taa on puhelinkes- kusteluissa asiak- kaille.	LSJH: Ajonohjausohjel- mistön käyttöönot- toa valmisteltu ja otettu asteittain käyttöön. Raision ja Naantalin polttokelpoisen jät- teen keräysurakoi- den kilpailutuksissa on edellytetty kaa- suautoa. LSJH:n omissa kul- jetuksissa (mm. pis- tesiivoukset ja ap- teekkinoudot) yh- distettiin eri toimin- tojen kuljetuksia lo- gistisesti järkeviksi. Vaarallisten jättei- den kuljetuksissa otettiin käyttöön uusi ja isompi kuorma-auto kulje- tusten tehosta- miseksi. Sauvo: Käynnistetty jäte- huollon palvelukar- toitus	LSJH: Uusi TCS-ohjelmisto OPTI otettiin käyt- töön urakka-alue- suunnittelun ja op- timoinnin tehosta- miseksi. Lietteiden omatoimisesta hyö- dyntämisestä ja sii- hen liittyvistä toi- mintatavoista tie- dotettiin alueen asukkaita. Kunnat: Annettu tarvitta- essa neuvontaa lietteiden omatoi- misen käsittelyn aloittamisesta il- moittaneille (Lieto). Seuranta ja asia- kaspalautetta (Aura) Kunnan järjestämä kiinteiden jätteiden keräys. Pilotoitu korttelikeräystä. Asuntomessualue- elle ja Perhetalon asemakaava-alue- elle rakennetaan	LSJH: LSJH:ssa aloitettiin uuden jätelain tuo- mien velvoitteiden toteuttamispro- jekti, jossa varmis- tetaan uusien ke- räysvelvoitteiden mukainen jätteen- keräys koko toimi- alueella. Työhön kuuluu mm. urakka-alue-suun- nittelu ja opti- moidut kilpailutuk- set. LSJH:ssa suunnit- teltu uusien erillis- keräysvelvoitteiden pohjalta optimaali- sia urakka-alueita ja kilpailutuskokonai- suuksia. Asukaskirjeissä ja lieteoppaissa o in- formoitu aktiivisesti mahdollisuudesta hyödyntää lietteitä maataloudessa. Kunnat: LSJH kartoittanut kunnan omat jäte- pisteet. Jätteiden	LSJH: kilpailutuksissa op- timoidaan urakka- alueita mahdolli- suuksien mukai- sesti. Kilpailutuksissa edellytetään kalus- toa, joissa käyte- tään HVO-polttoai- neita tai biokaasua. (pl. saaristo, jossa ei mahdollisuutta tankata näitä)	

						<p>korttelikeräyspisteet (Naantali).</p> <p>JHLTK: Viljelijöitä (3000 kpl) tiedotettiin kirjellä lietteen oikeista käsittelymenetelmistä ja käsittelystä ilmoittamisesta.</p>	<p>keräystä päivitetään LSJH:n suositusten mukaisesti. (Aura)</p> <p>Naantali: Naantalin asuntomessualueelle on toteutettu yhteinen jättepiste eri jätelajeille ml. polttokelpoinen jäte. (Naantali)</p> <p>Samanaikaisesti kannustetaan kierrättämään ja kerrotaan että yhtenäisesti tuotetaan palvelua koko alueella, mutta kuitenkin ole mahdollista kaikille kierrättää samalla tavalla Logistisesti kannattavuuden määritelmän vuoksi haastavaa erilliskerätä muovia tai biojätettä, vaikka asukkaat tätä kovasti tätä vaativat (Marttila)</p>		
6. Jätehuolto toimii kaikissa olosuhteissa, kaikkina aikoina turvallisesti ja terveellisesti.	<p>Jätteen käsittely- ja hyödyntämiskäytännöistä sekä jätteen kuljetusjärjestelmästä päätettäessä huomioidaan tavoitteen mukaiset edellytykset</p> <p>Tehdään suunnitelmat poikkeuksellisissa tilanteissa syntyvien suurten</p>	<p>Jätehuoltolautakunta</p> <p>LSJH</p> <p>Ympäristöviranomaiset</p>	<p>Jätelautakunta: Kuljetusjärjestelmäpäätös 23.5.17 (valitusten käsittely kesken)</p> <p>Lietteenkuljetuksesta päättäminen valmistelussa</p>	<p>Jätehuoltok: THO kumosi tavanomaista jätettä koskevan kuljetusjärjestelmäpäätöksen, joka tehtiin 23.5.2017.</p>	<p>LSJH: Varautumista poikkeustilanteisiin ja riskien hallintaan on kehitetty.</p>	<p>LSJH: Laadittiin suunnitelma jätehuollon toimivuudesta poikkeustilanteissa.</p> <p>Kunnat: Käytössä kunnan</p>	<p>LSJH: LSJH on päivittänyt ja uudistanut jätehuollon varautumissuunnitelmaa. Lisäksi yhtiö on osallistunut KIVO:n kautta jätealan huoltovarmuustoimintakunnan toimintaan.</p>	<p>LSJH: Varautumista poikkeustilanteisiin ja riskien hallintaan kehitettiin edelleen. Varsinkin mahdollisiin sähköjakelun häiriötilanteisiin varauduttiin.</p>	

	jättemäärien turvallisen ja hallitun varastoinnin tai käsittelyn järjestämiseksi.		<p>LSJH: Säännölliset kilpailutukset. Mm. uudet urakat polttokelpoisen jätteen hyödyntämiseksi vv. 2018-2020</p> <p>Suunnitelma jätehuollon poikkeustilanteiden hallitsemiseksi vielä toteuttamatta.</p>	<p>Lietteenkuljetusjärjestelmästä päätettiin 25.10.2018. Lietteenkuljetus tapahtuu kunnan järjestämänä 2026 mennessä.</p> <p>LSJH: Valmiussuunnitelmaa jätehuollon poikkeustilanteiden hallitsemiseksi ollaan tekemässä.</p>		<p>järjestämä kiinteiden jätteiden keräys (Naantali)</p> <p>JHLTK: Laadittiin suunnitelma poikkeustilanteissa toimimiseksi.</p>	<p>Kunnat: Kunnan ympäristösuojeluviranomainen on edellyttänyt toimittamaan jätehuoltosuunnitelman isompia tapahtumia koskien jätehuoltomääräysten mukaisesti. (Naantali)</p>			
7. Jättemateriaalit kiertävät tehokkaasti takaisin raaka-aineiksi.	<p>Eri jätelajien hyödyntämiseen etsitään kiertotaloutta edistäviä mahdollisuuksia yhteistyössä muiden jätehuollon toimijoiden kanssa.</p> <p>Täydennetään ja tuetaan tarvittaessa tuottajavastuulle kuuluvien jätteiden keräämistä ja kierrätystä yhteistyössä tuottajayhteisöjen kanssa.</p> <p>Jäteasemilla ylläpidetään monipuolisia palveluita. Järjestetään kiertäviä keräyksiä.</p>	LSJH	<p>LSJH mukana useissa kiertotaloutta edistävissä yhteistyöhankkeissa, kuten Telaketju –hankkeessa</p> <p>Kiertomaa Oy perustettu tehostamaan maa-ainesten kierrätystä</p> <p>Rinki-keräystä täydentävää pakkausjätteiden aluekeräysverkostoa ylläpidetään</p> <p>Uusi Pop up-lajitteluasematoiminta aloitettu</p>	<p>LSJH: Muovipakkausten ja biojätteen keräystä tehostettu kiinteistöillä jätehuoltomääräysten erilliskeräysveloitteiden lisäyksen ansiosta.</p> <p>Poistotekstiilien kierrättämiseksi käynnistetty uusia hankkeita ja jatkettu Telaketju-yhteistyötä.</p> <p>Topinpuiston kiertotalousverkoston yhteistyötä tiivistetty ja pilotteja käynnistetty hanke-rahituksen turvin.</p>	<p>LSJH: Kahdeksan jakeen korttelikeräyspilotti on aloitettu yhteistyössä Molok Oy:n ja Naantalin kaupungin kanssa.</p>	<p>LSJH: Poistotekstiilien keräystä tehostettiin ja pilot-linjaston toteuttaminen Paimioon aloitettiin.</p> <p>Korona-tilanteesta huolimatta jätteiden vastaanotto-palvelut toimivat.</p> <p>Lajitteluasemien kävijämäärät kasvoivat huomattavasti v. 2020 aikana.</p> <p>Topinpuiston kiertotalous- verkoston yhteistyötä tiivistettiin ja ilmastotavoitteisiin ratkaisuja etsivä ILPO-hanke käynnistettiin rahoituksen turvin yhteistyössä</p>	<p>LSJH: LSJH:n poistotekstiilien pilot-laitos aloitti toimintansa Paimiossa. LSJH:lla on kierrätyspisteitä alueilla, jossa ei ole Rinki-keräystä. Näissä kerätään aina ainakin lasia, metallia ja paperia.</p> <p>LSJH:n lajitteluasemapalvelut olivat asukkaiden käytössä koko vuoden pandemiasta huolimatta. Kiertäviä keräyksiä jouduttiin ajoittain perumaan rajoitustoimien vuoksi</p> <p>Kunnat: Aurassa kierrätyspisteitä (Rinki Oy) 3kpl.</p>	<p>LSJH: Lajitteluasemien asiointiaikaa lisättiin yhteensä 2 500 tunnilla vuodessa.</p> <p>Metallijätteiden sekä vaarallisten jätteiden hyödyntäminen kilpailutettiin.</p> <p>Naantalin asu-alueen korttelikeräyspiste sekä kaavoitettu useita uusia pisteitä Naantaliin sekä Mas-kuun.</p> <p>LSJH:n kierrätyspisteverkosto kartoitettu ja tehty suunnitelma verkoston uudistamiseksi ja kartonki- sekä muovipakkausten ke-</p>		

						mm. Turun kaupungin kanssa. Kunnat: Kunnan järjestämä kiinteiden jätteiden keräys. Edunvalvontaa, että ensisijaisesti RINKI Oy ja toissijaisesti LSJH täydentävät jätteiden keräysverkostoa ja huolehtivat kierrätyspisteiden siisteydestä. (Naantali)	<ul style="list-style-type: none"> - Sillankorvantie - Huuskantie - Aura kk Auranmaan lajitteusasema. Naantali: Kaupunki on pyrkinyt edistämään kierrätysverkon täydentämistä Naantalinsa osalta neuvotteluin RINKI:n ja LSJH:n kanssa. Naantali: Naantalinsa asuntomessualueelle on toteutettu yhteinen jätepiesti eri jätejakeille ml. polttokelpoinen jäte. (Naantali)	räyksen aloittamiseksi mantereelle pisteillä.	
8. Viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesikäsittelyn lietteet kerätään säännöllisesti asianmukaiseen käsittelyyn.	<p>Luodaan kattava rekisteri kiinteistöjen lietteenkuljetuksista, jonka avulla varmistetaan lietteiden säännöllinen kerääminen kiinteistöiltä.</p> <p>Lietteiden vastaanotto on järjestetty toimialueella niin, että lietteen kuljetusmatkat ovat kaikkialla kohtuulliset, paikallinen olosuhde huomioiden. Ohjataan asukkaita noudattamaan saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjentämisessä jätehuoltomääräyksiä.</p>	<p>Jätehuoltolautakunta</p> <p>LSJH</p> <p>Kunnat</p>	<p>Jätehuoltolautakunta:</p> <p>Viemärin ulkopuolisia kiinteistöjä selvitetty koko toimialueella</p> <p>Tiedotettu sako- ja umpikaivojen tyhjenyksistä ja omatoimisesti käsittelystä</p> <p>Ohjaukseen tarvitaan edelleen lisätoimia.</p> <p>LSJH:</p>	<p>Jätehuoltolk:</p> <p>Viemärin ulkopuoliset kiinteistöt on selvitetty. Ei selvitetty jätevesijärjestelmää, eli syntyvän lietteen laatua vai onko kantovesi. Lietteiden kuljetustietoa kerättiin. Kuljetusten seurannassa aloitettiin käyttämään sähköistä siirtoasiakirjaa koko alueella. Kuljetustietoja kerätään edelleen</p>	<p>Jätehuoltolk:</p> <p>Lietteiden kuljetuksen sähköistä siirtoasiakirjaa on ylläpidetty ja kehitetty tarpeiden ja palautteiden mukaan.</p> <p>LSJH:</p> <p>Seuraaville viemäriverkoston ulkopuolisiin kiinteistöille on lähetetty jätevesijärjestelmää koskeva kyselykirje: Aura, Marttila, Parainen, Sauvo, Paimio, Pöytyä ja Lieto. Kirjeen yhteydessä kiinteistöille lähetettiin myös lietehuollosta kertova opas.</p>	<p>LSJH:</p> <p>Seuraaville viemäriverkoston ulkopuolisiin kiinteistöille on lähetetty jätevesijärjestelmää koskeva kyselykirje: Aura, Marttila, Parainen, Sauvo, Paimio, Pöytyä ja Lieto. Kirjeen yhteydessä kiinteistöille lähetettiin myös lietehuollosta kertova opas.</p>	<p>LSJH:</p> <p>Kiinteistöjen liete-rekisteriä on täydennetty kattamaan lähes koko LSJH toiminta-alue. Ainoastaan yksi kunta on enää jäljellä aloittamatta. Kiinteistöjen jätevesijärjestelmien kartoituksen yhteydessä LSJH tiedotti asukkaita oppailla ja liitekirjeillä voimassa olevista määräyksistä ja käytännöistä.</p>	<p>LSJH:</p> <p>Korppoon lietteiden vastaanotto-aseman suunnittelutyöt saatiin valmiiksi ja investoinnista päätettiin. Työt kilpailutettiin ja urakoitsijat eri urakoihin valittiin.</p> <p>Kanta-Paraisten ja Norrskatan lieteurakat kilpailutettiin. Naantaliin lähetettiin toistamiseen lietekyselykirje.</p>	

			<p>Tehty selvitys LSJH:n alueen lietteiden keräyksestä ja käsitteystä</p> <p>Lietteiden vastaanottopaikoista sopiminen</p> <p>Kemiönsaaren liete- kuljetusten järjestäminen</p> <p>Kunnat: Valvonnan suorittaminen ja epäkohtiin puuttuminen Lisätoimia tarvitaan edelleen</p>	<p>myös taulukkomuodossa.</p> <p>Asukkaiden ohjaukseen tarvitaan lisätoimia.</p> <p>LSJH: Jätehuoltolautakunnan päättämän lietteen käsittelytaksan mukaisesta vastaanotosta on sovittu alueen jätevedenpuhdistamoiden kanssa Salon Veden puhdistamo lukuunottamatta.</p> <p>Kunnat: Valvontatoimia? (Siirtoviemärien hyödyntämismahdollisuudet?)</p>	<p>Kirjeen yhteydessä kiinteistöille lähetettiin myös liete- huollosta kertova opas.</p> <p>Sako- ja umpikaivo- lietteiden käsitte- lyyn jätehuoltolau- takunnan päättä- män taksan mukai- sesti valmistaudut- tiin.</p>	<p>Paraisten Nauvon, Korppoon ja Houtskar- in pääsaarten lietetyhjen- nykset kilpailutettiin. Sako- ja umpikaivo- lietteiden vastaan- ottoverkoston selvi- tystyö käynnistet- tiin yhteistyössä kunnallisten puh- distamoiden kanssa.</p> <p>JHLTK: Lietteen kuljetuksia on seurattu sähköi- sen siirtoasiakirjan avulla. Viljelijöitä on infor- moitu kirjeellä lie- tetyhjenyksistä.</p> <p>Kunnat: Ohjausta, neuvon- taa ja valvontaa lie- tetyhjenyksistä (Lieto, Paimio, Sauvo).</p> <p>Kyselyjä jonkin ver- ran enemmän, kun haja-alueella ranta- tai pohjavesialue- ella sijaitsevat kiinteistöt hakivat poikkeamia jäte- vesien käsittelyvaa- timuksiin (Paimio)</p>	<p>Saariston lietteiden vastaanotto turvat- tiin toteuttamalla, kun LSJH toteutti lietteiden välikuor- mauksen Korppoo- seen Paraisilla. Alue- ille, jotka liitettiin kunnan järjestä- mään liitteidenkul- jetukseen, laaditiin paikalliset olo- suhteet huomioivat reittisuunnitelmat</p> <p>Kunnat: Rekisteriä päivitetty 2021. Kysely kirje lähetetty 2020. Lietteenvastaanot- topisteistä tehty erillinen selvitys, Auran vanha jäte- vedenpuhdistamo oli yhtenä vaihtoeh- tona. Lähin tällä hetkellä Orikedolla. Haja-asutusalueen jätevesienkäsittely- järjestelmiä on sel- vitetty yhteistyössä ympäristönsuojelun ja jätehuoltoviran- omaisen kanssa. (Aura) Ympäristön- suojaus teettänyt kyselyn Aura, Koski TI, Marttila ja Pöy- tyä -alueilla haja- asutusten jäteve-</p>	<p>jeet. Lietetyhjen- nykset Raisiossa, Ruskolla, Maskussa, Mynämäellä ja Nousiaisissa, sekä kanta-Paraisilla ja Norrskatassa aloi- tettiin. Tutustuttiin osatyhjenyksen- niikkaan ja valmis- tettiin sen käyt- töön ottoa LSJH:n alueella.</p> <p>Marttila Päivitetty yhdessä ympäristönsuojelun kanssa viemäriin liittymättömiä alle 100 m vesistöä, paineviemäriinti- mahdollisuus haja- asutusalueella laa- jentunut.</p> <p>Aura, Marttila ja Pöytyä JV-kyse- lyistä saadut tulok- set käsitelty, tilas- toitu ja keskusteltu kuntien kanssa, mi- ten tästä eteen- päin. Rajattu akuuteim- mat alueet, joilla on kiire hoitaa asiat kuntoon.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

						<p>Saostus ja umpisäiliölietteiden käsittely on ollut voimakkaasti esillä (Sauvo).</p> <p>Haja-asutusalueen jätevesienkäsittelyjärjestelmiä on selvitetty (Aura) .</p> <p>Kartoitettu viemäriin liittymättömiä alle 100m vesistöä, paineviemärinti haja-asutusalueella lisääntymässä (Marttila).</p> <p>Kunta osallistuu lietteen vastaanottopaikkojen selvittämiseen (Aura).</p> <p>LSJH:n tietojen keruu haja-asutusalueiden lietekuljetusten kilpailuttamiseen (Naantali)</p>	<p>sien käsittelystä erityisesti ranta- ja pohjavesialueilla.</p> <p>Otetaan huomioon tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomaisen valvontatyössä (naantali)</p>		
JÄTEMAKSUT JA PALVELUTASO									
Tavoite	Keinot								
9. Kunnan jätemaksut kannustavat etusijajärjestyksen noudattamiseen, ovat kuntalaisille läpinäkyviä ja ovat kokonaisuudessaan kustannusvastavia.	Jätteenkäsittely- ja kuljetusmaksut ovat läpinäkyviä ja noudattavat aiheuttajaa maksaa -periaatetta siten, että maksujen lähtökohtaisena perusteena on maksuvelvollisen tuottama todellinen jätemäärä.	Jätehuoltolautakunta LSJH	Jätehuoltolk: Polttokelpoisen jätteen maksusta on erotettu lakisäätteiset erilliset palvelut, jotka katetaan perusmaksulla	Jätehuoltolk: 1.1.2018 tuli voimaan perusmaksu tyhjillään oleville asuintaloille. Jätehuoltolautakunta valmisteli ja päätti sako- ja um-	Jätehuoltolk: Vastaanottomaksut sako- ja umpikaivolianteille päivitettiin (maksut otetaan käyttöön 1.3.2020). Vastaanottomaksut ovat	LSJH: LSJH ehdotti jätehuoltolautakunnalle: Biojätteen käsittelymaksu alennettiin 35 %. Uusi käsittelymaksu 51 €	LSJH: LSJH oli mukana valtakunnallisessa biojättekampanjassa. Paikallisesti kampanjaa vahvistettiin laajalla bussi- ja radiomainonnalla	LSJH: Laadittiin jätehuollon rahoitusrakenne selvitys yhdessä jätehuoltoviranomaisen kanssa.	

	<p>Jättemaksuja voidaan kuitenkin tasata jätetaksassa siten, että maksut säilyvät kohtuullisina kaikille asukkaille.</p> <p>Jätteen määrästä riippumattomien lakisäätteisten palvelujen rahoitus eritellään taksassa.</p> <p>Kannustetaan biojätteen kompostointiin ja jätejakeiden lajitteluun.</p>		<p>JHMssä pisin tyhjennysväli 12 vkoa, kun biojäte kompostoidaan/erilliskerätään</p> <p>LSJH: Neuvonnan avulla kannustettu erityisesti biojätteen ja muovipakkausten erilliskeräykseen ja kompostointiin</p> <p>Jättemaksut eivät ole vielä kustannusvastaavia, koska palveluja rahoitetaan LSJH:n muulla rahoituksella</p>	<p>pikaivolietteille vastaanottomaksun koko alueelle. (Maksu on tulossa voimaan 1.1.2020.)</p> <p>LSJH: Polttokelpoisen jätteen nostoperusteisten säiliöiden astiakohtainen punnitus otettu käyttöön jättemaksulasutuksen perusteena kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella</p>	<p>yhtä suuret kaikille Lounais-Suomessa.</p> <p>LSJH: Asukkaita motivoitiin biojätteen lajitteluun BURU-kilpailun ja bussimainoskampanjan avulla.</p> <p>Biojättekuljetusten kilpailutuksessa edellytettiin nostoperusteiden astioiden punnitusta. Painoon perustava käsittelymaksu otettiin käyttöön urakan alkaessa 1.1.2020.</p>	<p>/tonni 1.1.2021 alkaen</p> <p>JHLTK: tehtiin päätös biojätteen vastaanottomaksun alentamisesta vuodelle 2021.</p>	<p>sekä omalla biojättepussikampanjalla.</p>			
<p>10. Kunnan jätehuoltopalveluja käyttäville on tarjolla kattavat, kohtuudella saavutettavat, luotettavat, tasapuoliset ja kustannuksia vastaavat jätehuoltopalvelut.</p>	<p>Kunnan vastuulle kuuluvat jätehuollon peruspalvelut järjestetään koko Lounais-Suomen alueella kuntarajoista riippumatta yhtenäisen jätehuoltojärjestelmän puitteissa, paikalliset erityisolosuhteet huomioiden.</p> <p>Palvelut toteutetaan logistisesti tehokkaimmalla tavalla.</p> <p>Kaksikielisissä kunnissa palvelut ovat käytettävissä sekä suomeksi että ruotsiksi.</p>	<p>Jätehuoltolautakunta</p> <p>LSJH</p> <p>Kunnat</p>	<p>Jätehuoltoltk: Yhtenäisen jätehuoltojärjestelmän saavuttamiseksi tarvitaan lisätoimia</p> <p>Ltk palvelee sekä suomeksi että ruotsiksi</p> <p>LSJHn kanssa yhteistyötä rahoitustyöryhmässä</p> <p>LSJH: Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueilla kuljetukset suunnitellaan alueellisin kokonaisuuksina, pääsääntöisesti</p>	<p>Jätehuoltoltk: Yhtenäisen jätehuoltojärjestelmän saavuttamiseksi tarvitaan lisätoimia</p> <p>Ltk palvelee sekä suomeksi että ruotsiksi</p> <p>LSJH: Sähköinen asiointipalvelu otettu käyttöön LSJH:n nettisivuilla.</p> <p>Palvelut saatavilla suomeksi ja ruotsiksi.</p>	<p>Jätehuoltoltk: Yhtenäisen jätehuoltojärjestelmän saavuttamiseksi tarvitaan lisätoimia</p> <p>Ltk palvelee sekä suomeksi että ruotsiksi</p> <p>LSJH: Monikanavaiset asiakaspalvelut palvelevat sekä suomen että ruotsin kielellä.</p> <p>Jätteen urakka-alueiden optimointi- selvityksen</p>	<p>LSJH: Monikanavaiset asiakaspalvelut palvelevat sekä suomen että ruotsin kielellä.</p> <p>Otettiin käyttöön asiakastytyväisyyskysely, joka lähetetään asiakkaille puheluiden ja sähköpostiyhteydenottojen jälkeen.</p> <p>Jättekuljetusten laadun varmistamiseksi laadittiin uusi bonusjärjestelmä.</p>	<p>LSJH: LSJH:ssa monipuolistettiin asiakkaiden asiointikanavia ottamalla tammi-kuussa käyttöön chatbot-palvelukanava. Siihen lisättiin asiakaspalvelun palveluneuvojien hoitama livechat huh-tikuussa sekä jäteastian seuraavan tyhjennyspäivän kertova botti toukokuussa. Tekstiviestien käyttöä asiakasviestinnässä lisättiin noin 15 %:lla edellisvuoteen verrattuna. Uutena</p>	<p>LSJH: Uudenkaupungin kaupungin alueelle järjestettiin uusi lajitteluasemapalvelu asukkaiden käyttöön. Uusi lajitteluasema avattiin 2.1.2023.</p> <p>Kuljetusten kilpailutuksissa pidetty markkinavuoropuheluita yhteensä 8 kpl</p> <p>Asiakaspalvelun puhkekanavissa uutena palveluna asiakkaalle mahdollisuus jättää soittopyyntö</p>		

	<p>Taksapolitiikalla taataan tavoitteen mukainen jätehuoltopalvelujen ylläpito.</p> <p>Selvitetään mahdollisuudet toimittaa lietteitä käsittelyyn siirtoviemäriä hyväksi käyttäen, maantiekuljetustarpeen vähentämiseksi.</p>		<p>yhden jäteauton urakoina</p> <p>Kuljetuksiin liittyvä logistiikkaselvitys käynnissä</p> <p>Palvelut ovat koko alueella tarjolla suomeksi ja ruotsiksi</p> <p>Lietehuoltoon liittyvä selvitys toteutettu, mutta lisätoimia tarvitaan</p> <p>Kunnat:</p> <p>Siirtoviemärien hyödyntämismahdollisuuksissa tarvitaan lisätoimia</p>	<p>Teetetty selvitys jätteenkuljetuksen urakka-alueiden optimoinnista.</p> <p>Kunnat:</p>	<p>tuloksia hyödynnetty KJK kilpailutuksissa.</p> <p>Teetetty selvitys viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen sako- ja umpikaivolietteiden vastaanottoverkoston optimoinnista ja urakka-alueiden jaosta erotteleva kuljetuskalusto huomioiden.</p> <p>Erilaisia keräyskokeiluja toteutettiin laajentamaan ja monipuolistamaan jätteen vastaanottopalveluja (mm. kiinteistökohtainen SER-keräys SERKELE, saariston talkoosäkki) sekä kehitettiin kiertäviä keräyksiä saadun palautteen perusteella.</p>	<p>Kiinteiden jätteiden ja lietteen urakka-alueiden optimointia ja kuljetusten tehostamista toteutettiin uuden TCS-opti logistiikkaohjelmiston avulla.</p> <p>Keräyskokeiluja vastaanottopalveluissa (mm. kiinteistökohtainen SER-keräys SERKELE, saariston talkoosäkki) sekä kehitettiin kiertäviä keräyksiä saadun palautteen perusteella.</p> <p>Kunnat: Marttila-Aura-Lieto paineviemäri Kakkolaan (Lieto)</p> <p>Kunta osallistuu lietteen vastaanotto- ja käsittelypaikkojen selvittämiseen (Aura).</p> <p>Käytössä kunnan järjestämä kiinteiden jätteiden keräys (Naantali)</p> <p>JHLTK: Jätehuoltolautakunta palvelee suomeksi ja ruotsiksi. Taksasta päätetty</p>	<p>palveluna kokeiltiin Pop up -keräyksistä viestimistä kohdenetusti kulloisenkin keräyspaikan lähialueen asukkailla. LSJH:n asiakaspalvelu palvelee sekä suomeksi että ruotsiksi. Materiaalit toteutetaan molemmilla kotimaisilla kielillä.</p> <p>Lietteen vastaanotto- ja käsittelykapasiteetin riittävyyden varmistamiseksi LSJH:n johdolla tehtiin selvitys, jossa laadittiin laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa luonnos tulevaisuuden saostus- ja umpisäiliölietteiden vastaanotto- ja käsittelypaikkojen sijainnista toimialueella. Selvitystä käytetään jatkosuunnittelun ja toteutuksen apuna</p> <p>Kunnat: Lietteenvastaanotopisteistä tehty erillinen selvitys, Auran vanha jätevedenpuhdistamo</p>	<p>jonotustilanteessa (suomi ja ruotsi).</p>	
--	---	--	--	--	--	---	--	--	--

						<p>siten, että sillä voidaan ylläpitää tavoitteiden mukaista palvelutasoa.</p>	<p>oli yhtenä vaihtoehtona. Lähin tällä hetkellä Orikedolla (Aura)</p> <p>LSJH ja jätehuolto- lautakunta vastaa- vat ja hoitavat Naantalin jätehuol- topalvelut (Naan- tali)</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--